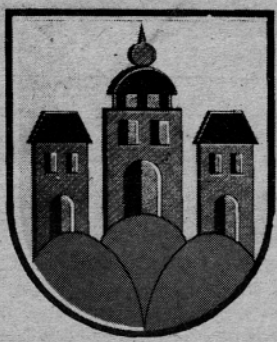

REČICA OB SAVINJI

MOZIRJE

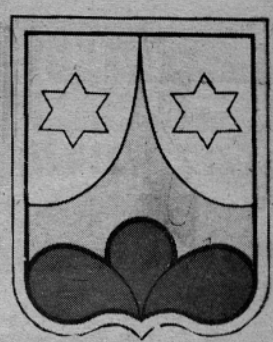
Savinjske

Glasilo socialistične
zveze delovnega ljudstva
občine Mozirje

NOVICE

LJUBNO

GORNJI GRAD

Leto XVII
Številka 3
Marec 1987

Pohod po poteh XIV. divizije

Pohod je potekal od 12. do 14. februarja 1987. Trasa pohoda je bila zaradi objektivnih razlogov spremenjena in je potekala: Zavodnje — Žlebnik — Bele vode — Šmihel — Rečica — Pobrežje — Radmirje — Ljubno ob Savinji.

IV. etape pohoda »Po poteh XIV. divizije« so se udeležili vojaki iz Postojne in Celja s starešinama na čelu, mladinci OK ZSMS Mozirje in Žalec, teritorialci iz Žalca ter pet pohodnikov, ki so si zadali cilj prehoditi vse štiri etape. Skupno je bilo torej 51 pohodnikov.

Prenočitev je bila v OŠ Bele vode in Rečica. Pohodniki so bili z nastanitvijo in kvalitetno hrano zadovoljni.

v Zavodnjah, pri Žlebniku, v Belih vodah, Šmihelu, Rečici, Radmirju in na Ljubnem. Kulturni program je bil odlično pripravljen. Omeniti velja slabo informiranost pri spomenikih, saj pohodniki niso vedeli, kaj se je v NOB na posameznih krajih zgodilo. To je v prihodnje treba pripraviti.

Družabni večeri so bili zabavni in prijetno organizirani. V Belih vodah sta bila prikazana na videorekorderju dva filma (Ovni in mamuti, Vojna zvezd), zavrtilo se je nekaj plošč, za prijetno vzdušje pa je skrbel kitarist. Tudi zabavni večer v organizaciji OO ZSMS Rečica je lepo uspel, le deklet je bilo premalo.

Organiziranost pohoda s strani OK ZSMS Mozirje in OO ZZB NOV Mozirje je bila dobra. Na trasi so nas sprejemali borci. Z izredno gostoljubnostjo pa nas je presenetil kmet Konečnik v Šmihelu. Pohvaliti je treba tudi Pokrajinski štab TO in kasarno iz Celja, OŠ Bele vode in Rečica, Radioklub Mozirje in seveda OŠ »Šlandrove brigade« iz Ljubnega, ki je pripravila dober zaključek pohoda, na katerem je bil slavnostni govornik Ivan Dolničar iz CK ZKS.

Pohod je uspel. Družbanost med pohodniki je bila zadovoljiva, pripadniki JLA pa so s svojo moralo izoblikovali zdrav duh v pohodni enoti. Pohod je dosegel svoj namen — obuditev spomina na padle borce, na tiste, ki so svoja življenja darovali za našo svobodo.

Komandant — Aleš Herček, Politkomisar — Leon Srnc, Poročnik — Miran Fabijančič

Pohodniki po poteh XIV. divizije na Ljubnem med polaganjem venca k spomeniku padlim

Načrti v izvršnem svetu

Izvršni svet Skupščine občine Mozirje je sprejel program dela za leto 1987, ki temelji na nalogah, ki izhajajo iz srednjeročnega družbenega plana razvoja občine Mozirje, iz resolucije o družbenoekonomskem razvoju občine v letu 1987, na programu dela zborov občinske skupščine ter programih dela republiških resornih organov, skupščine SR Slovenije in Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije.

Naloge, ki izhajajo iz programa smo razvrstili v štiri skupine in sicer na: normativni del, tematski del, programsko razvojne naloge in tekoče naloge.

Na normativnem področju imamo v programu namen pripraviti in predlagati v sprejem občinski skupščini odloke o sprejemu zazidalnih načrtov in drugih posegov v prostor, odloke s področja davčne politike, splošne porabe, spremembe in dopolnitve organizacije in delovnega področja upravnih organov, o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča in še nekatere druge.

V tematskem delu programa dela Izvršnega sveta bomo izdelali in pridobili poročila o delu za preteklo leto vseh institucij, ki opravljajo dejavnost na območju občine Mozirje s področja upravnih nalog, pra-

vosodja, notranjih zadev, splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite, varstva naravne in kulturne dediščine in drugih, ki opravljajo dejavnosti posebnega družbenega pomena. Ob analiziranju njihovih poročil bomo opredelili najnujnejše naloge, ki jih morajo poleg stalnih zadolžitve opraviti v letošnjem letu.

Tekoče bomo spremljali uresničevanje usmeritev na področju vseh oblik porabe, uresničevanje resolucijskih nalog in planskih usmeritev, realizacijo referendumskega programa, uresničevanje kadrovske politike, uresničevanje davčne politike itd.

V planu dela smo si zastavili zlasti obširne naloge na programsko-razvojnem delu, kjer imamo namen temeljito pretehtati in predlagati usmeritve za

— nadaljni razvoj gostinstva in turizma

— razvojne možnosti drobnega gospodarstva obeh sektorjev

— razvojne možnosti manj razvitih KS Luče in Solčava

— nadaljne razvojne možnosti agrokompleksa.

Prav tako bomo poskušali poiskati odgovore v zvezi z učinkovitejšim varstvom okolja, kaj storiti za odpravljanje vzrokov za umiranje gozdov, kako nadalje razvijati gospo-

darsko infrastrukturo — PTT dejavnost, RTV dejavnost, obnavljanje in vzdrževanje regionalnih, lokalnih cest in gozdnih cest itd. Namen imamo pridobiti kompletno študijo možnih lokacij za male hidroelektrarne na območju zgornjesavinjske doline. Nemalo časa planiramo za aktivnosti v zvezi s pripravami programa za IV. samoprispevek, delovanju krajevnih skupnosti in ne nazadnje gospodarjenju v organizacijah združenega dela. Nadaljevali bomo prakso mesečnih sestankov z vsemi direktorji delovnih in drugih organizacij združenega dela, z namenom tekočega spremljanja gospodarskih rezultatov in nudenju pomoči na področjih, kjer lahko pomagamo.

Navedene naloge so le del celotnega programa dela Izvršnega sveta, sicer se pa zadolžitve in delo ravna tudi po aktualni družbeni problematiki in razmerah v občini. Ker so pogoji gospodarjenja težki, družbeno ekonomski položaj naše družbe se ne izboljšuje lahko računamo še na interventne ukrepe, ki jih bomo morali izvesti tudi v naši občini. Tudi občinski gospodarski položaj terja, da se bomo morali maksimalno vključiti in iskati najugodnejše kratkoročne in dolgoročne rešitve.

Rezika Plaznik

Investicijska vlaganja v letu 1986

Občina Mozirje je bila v preteklosti ena izmed tistih, ki so pospešeno vlagale v svoj razvoj. Zgrajeni so bili številni gospodarski objekti, kot tudi negospodarske investicije. Delež investicij je v 70. letih predstavljal od 23 — 27% v ustvarjenem družbenem proizvodu.

V 80. letih smo pričali precej nižjim vlaganjem tako na gospodarskem kot negospodarskem področju. Delež vlaganj je leta 1981 predstavljal še 19,2% in je najbolj padel 1. 1985 kot smo beležili le 8,4% investicijskih vlaganj v družbenem proizvodu.

Vzroke za takšna gibanja na sektorju investicij najdemo predvsem v slabšanju pogojev gospodarjenja, kot tudi v pozitivni zakonodaji, ki je onemogočala večja združevanja sredstev, razen sredstev samoprispevka in investicij, ki izhajajo iz njih.

Za leto 1986 je značilno, da smo načrtovane investicije opredeljene v planskih aktih

tudi v večjem delu realizirali. Skupno je bilo naloženo 2.202.611.000 din. V strukturi sredstev po sektorjih je bila udeležba naslednja:

gospodarstvo	29,2%
družbene dejavnosti	0,3%
SIS mater. proizvod.	25,2%
drobno gospod.	5,3%
SKUPAJ	100,0%

Od takšne strukture vlaganj so bila v večjem delu (52,6%) angažirana lastna sredstva OZD in skupnosti, bančni viri in druga so vlaganja se iz leta v leto zmanjšujejo, kar ima za posledico tudi nižjo absolutno vrednost naložb. Izključno z lastnimi sredstvi so bile izvedene investicije v: TOZD Kemija Mozirje, Turist Nazarje, Savinja Mozirje, Smreka Gornji grad in Železarna Ravne TOZD Kovinarstvo Ljubno.

Po namenu investiranja je bilo večina investicij v novo opremo in transportna sredstva, manjši del je bilo naložb v tehnično-tehnološko posodobitev. proizvodnje. Nekaj teh

vlaganj je bilo v Gorenju Glin, Gozdnem gospodarstvu Nazarje, Turistu in Kemiji.

Največji časovni zamik v izvajanju investicij se pojavlja v SIS materialne proizvodnje t. j. področje PTT gospodarstva, kjer ni bila realizirana širitev PTT objekta v Mozirju nadalje na področju vodnega in elektrogospodarstva. Pri slednjem se pojavlja zgolj problem časovne neskladnosti glede na opredeljene naloge. V tem letu so se še izvajale v večji meri naloge iz preteklih let.

Na področju stanovanjskega gospodarstva smo bogatejši za 13 družbenih stanovanj, na cestnem področju pa za rekonstruirano cesto Hom.

Precej skupnih nalog na področju gospodarske in družbene infrastrukture pa še ostaja odprto za realizacijo v prihodnjem obdobju, pri čemer je računati tudi na širšo angažiranost subjektivnih sil.

Komite za DER in UP Odeček za plan in analize Darja Dobovičnik, oec.

Mesec kulture za nami

Že sama prizadevanja, da bi v vsakem kraju doline doživeli utrinek kulturnega doživetja, je velika naloga. In ZKO jo je odlično opravila. Lahko rečemo, da so v danih prilikah naredili res vse, da bi obeležili te štiri tedne s pestro ponudbo kulturnih prireditev. Tako je Matična knjižnica poskrbela za literarne večere, Galerija Mozirje za enkratno razstavo del Frana Tratnika, lutkarji PD Mozirje so razveseljevali mlade in odrasle, pevci iz Mozirja, Ljubnega in Bočne so nastopili v več krajih, Delavska godba na pihala je pokazala kaj zna, igralci PD Luče Gornji grad, Nova Štifta, in Nazarje so zaigrali na odrih, nastopili so tudi člani ŠKUD Gornji grad, članice Dekliškega pevskega zbora iz Nazarij, kulturni večer so pripravili v Solčavi in Gornjem gradu člani domačega prosvetnega društva, v imenu kulturnih organizacij doline pa so odkrili plošči na pročelju prve javne šole v Mozirju in v spomin zgodovinarju Ignacu Orožnu... skratka res je povsod veliko dogajalo, k temu dodajamo nastop glasbene šole v Nazarjah.

Z veseljem torej ugotovljamo, da so naši ljubitelji na vseh področjih kulturne udejstvovanja dokazali izredno vnemo in marljivost. Treba je vedeti, da ponekod še vedno delajo v domala nemogočih razmerah, pa vstrajajo v prepričanju, da je to dolžnost ohranjanja naše omike in izročila naših prednikov.

Seveda pa so kulturni praznik povsod po naših šolah obeležili po začrtanem programu.

Kaj bi lahko rekli ob zaključku našega meseca kulture? Predvsem to, da so tudi prebivalci sledili vabilu naših kulturnikov in domača povsod napolnili dvorane. To je letos treba še posebej poudariti, saj leta nazaj ni bilo tako. Lahko bi torej sklepali dvoje, da si ljudje želijo kulturnih dogodkov in da spoštujejo kulturno izročilo našega naroda. Skratka, spet nas je kultura prijetno združevala v bogatem podoživljanju glasbe, besede in drugih oblik kulturne ponudbe.

Gotovo je bil uvod v mesec kulture zelo bogat in sprejet z vso pozornostjo in spoštovanjem — mislimo akademijo v Mozirju.

Okrogla miza

Občinska konferenca ZSMS Mozirja pripravlja v sodelovanju z Občinsko konferenco SZDL Mozirje v petek, 20. marca 1987 ob 15. uri v sejni sobi SO Mozirje okroglo mizo o prevozu dijakov in študentov v šolske centre v Celje, Velenje, Ljubljano, Maribor in še kam. Vse zainteresirane in prizadete vabimo, da se v čim večjem številu udeležijo okrogle mize, ki bo obravnavala to perečo problematiko. Vabljeni so tudi avtobusni prevozniki. Za spremembo razmer!

Na Ljubnem je bilo lahko srečati ugledne borce. Na sliki z leve je narodni heroj Vidmar-Luka

Spomin na padle borce je bil z vencem in kulturnim programom obujen pri spomenikih

V premislek!

Slovenci smo že od nekdanj poznali rek — v nesreči spoznaš prijatelja. Spet se ga spomnimo, ko v času pramagovanja gospodarskih težav doživljamo nepojmljive poiskuse izničiti vse, kar nam bi moralo biti v ponos, ko smo priče načrtnega uničevanja rezultatov in ugleda osvobodilnega boja, ko bi nas nekateri radi prepričali o stvareh, ki so nam tuje in ki jih nikdar ne bomo mogli sprejeti.

Borci NOV smo zaprepasčeni sprejeli vest o pisanju skupine mladih »ideologov« v Novi reviji. Ko se tega nismo do kraja dojeli, pa se je pojavil že nov izpad — plakat za praznovanje Dneva mladosti, izdelek ljubljanskega studia NK (Novi kolektivizem).

Kes nismo več sposobni težjih telesnih naporov, saj so nam leta, ki smo jih preživeli, pobrala velik del naših moči. Kljub temu pa se bomo z vso odločnostjo uprli blatenju vrednot, za katere so padali naši soborci in za katere je trpela velika večina Slovencev. Zvesti ostajamo načelu ljubezni do domovine, pripadnosti naši samoupravni socialistični Jugoslaviji in neuklonjivi volji v prizadevanjih za boljši jutri. Ta pa je mogoč le v skupnosti narodov in narodnosti Jugosla-

vije in prav nikjer drugje. Cilji našega osvobodilnega boja so nas v najtežjih časih združevali, sedaj pa mora nas vse združevati skrb za ohranitev svobode domovine in vseh tistih dobrin, za katere je bilo potrebne toliko krvi in trpljenja naših ljudi. V znamenju takšne povezave smo zmogli štiri leta krutega boja, tako povezani smo zgradili družbeni red, ki nas je kljub vsem napakam in tudi izkrivljanjem dvignil iz zaostalosti, ki je bila tako značilna za čas pred vojno. Zato mi borci NOV ne bomo dovolili nobenega odstopanja, ko gre za pravilno ocenjevanje pa tudi očuvanje vrednot našega boja.

Notranja nesoglasja in različna mišljenja pri njih razreševanju so stalno prisotna v naši demokratični družbi, ki je vsem dobroamer-nim, pa tudi kritičnim predlogom, vselej na stežaj odpirala vrata in dajala vse možnosti za realno presojo. Za zlonamerno ideologijo, ki smo jo brali v Novi reviji in ki na najbolj grob način sramoti in razvrednoti vse naše pridobitve, pa v naši socialistični samoupravni domovini ne sme biti prostora.

PREDSEDSTVO
OO ZZB NOV MOZIRJE

Razgovor s predsednikom SO Mozirje

Kot je že običajno, pripravimo za podobne razgovore vprašanja, da bi beseda bolje stekla. V tem primeru je šlo kar brez uvoda, predsednik skupščine občine Anton Boršnak je kar prešel k stvari.

»Zelo nas skrbi TV pretvornik Ljubno in pretvornik za Luče. Ljudje negodujejo saj je danes naročnina za televizijo kar visoka, potem imajo pa še slabo sliko. Zato smo skupaj z izvršnim svetom poiskali odgovor pri RTV Ljubljana.

Dejali so, da bo pretvornik za Ljubno postavljen v aprilu, verjetno bo takrat tudi v Pódvoolvljeku nameščen. Nato sledi montaža manjšega za Struge, tudi ta naj bi bil do srede leta 1987. Dalje smo opozorili, da je pretvornik na Krašiči precej moten. Strokovna služba RTV že pripravljala načrte za prestavitev tega pretvornika na ugodnejše mesto. Raziskali pa bodo tudi možnost boljšega sprejema v Logarski dolini. Na Florjanu se stvari vendarle urejajo, sicer pa je vse gotovo, le dovod elektrike je bil sporen. Kot kaže bo le prišlo do sporazuma, da bodo zadevo končno uredili.

Telefonija je še vedno ozko grlo v dolini. Vse pa je odvisno od postavitev objekta v Mozirju. Sredstva iz samopriskevka se natekajo v taki meri, da bi zadoščala za postavitev potrebne stavbe. Vendar pa se zatika pri opremi vozlišča, saj gre za srce celotnega sistema telefonije v dolini. Vsekakor bodo z gradnjo prizidka k sedanjim poštni stavbi v Mozirju pričeli takoj, ko bo ugodno vreme. Seveda pa kot že rečeno, sama stavba ne bo reševala zagate. Upamo, da bomo tudi glede opreme dosegli ustrezno rešitev.

Anton Boršnak

Nato je stekla beseda o delu skupščine, o delegatih in sodelovanju z njimi.

Anton Boršnak je menil, da v našem primeru ne gre za pomembnejše odločitve se temeljito pogovorimo z vodji delegacij, poslušamo njihove pripombe in opozorila in tako je potem lažje pripraviti predloge za izvajanje določenih ukrepov. Da pa bi to bila stalna oblika, bomo ustanovili aktiv predsednikov krajevnih skupnosti in tako vez med upravo in krajevno samoupravo poglobili. Pa tudi sicer gojimo srečanja s predstavniki javnega življenja v krajevnih skupnostih, te namreč nekajkrat letno obiščemo in se z njimi pogovarjamo o njihovih težavah. Vse to zagotavlja dobro medsebojno obveščenost, kar je temelj za dobro sodelovanje. Trudimo se pač, koliko nam to uspeva pa se bo občutilo tudi v delu skupščine naše občine.

lična. Opažamo, da so bolj dejavni, če gre za krajevna vprašanja, manj pa ko obravnavamo predpise, razen za tiste, ki bremene žep občana, tudi takrat je živo!

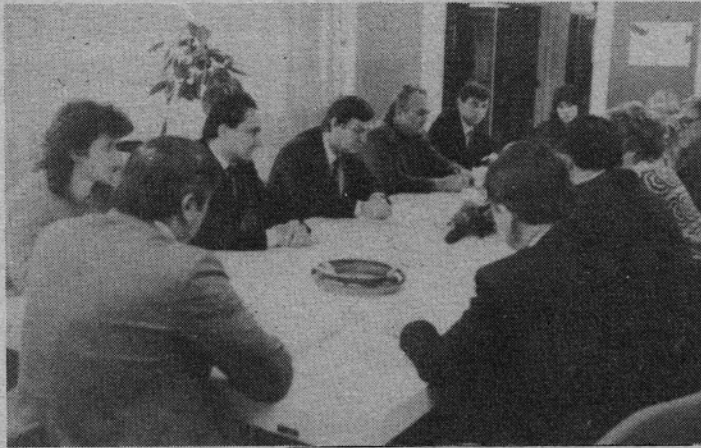
Večkrat je govor o gradivih, ki da so preobsežna, prezahtevna in morda zamotana. Mislim, pravi predsednik Boršnak, da smo tudi glede tega napredovali. Ni slišati, da bi delegatom delalo preglednice gradivo, posebno ne v delegacijah, ki imajo pomoč s strani strokovnih služb, to pa je seveda mogoče le v delovnih organizacijah. Skušamo vsebino dobro pretehtati in jo podati v ustrezni obliki. Verjetno uspevamo v tem, vsaj mislimo, da je tako, ko se delegati oglašajo večkrat tudi s vprašanji, ki kažejo na to, da so gradivo dobro prebrali in tudi razumeli. Morda še nismo do kraja ustregli glede odgovorov na delegatska vprašanja, pa tudi tu želimo stvari spremeniti na bolje. Seveda pa je treba včasih stvari bolj obsežno prikazati, denimo zdravstvo. To zahteva temeljito obdelavo in marsikateri številčni prikaz. Vendar so tudi to gradivo delegati dobro sprejeli.

Na zadnji seji so obravnavali srednjeročni plan in resolucijo, kaj meni o tem Anton Boršnak.

»Ja, kar veliko zanimanja je bilo za oba dokumenta. Ljudje se vse bolj zavedajo, da gre za temeljne listine razvoja in družbenega dogajanja v občini. Razprava je bila pestra, temeljita in objektivna. Seveda tudi kritičnih pripomb ni manjkalo. Pa je že tako, da se moramo v nekaterih zadevah skresati in prav je tako. Skratka, zelo je bilo zanimivo in živo na tej seji skupščine. Dejal bi, da skušamo ponuditi najboljše rešitve za razna vprašanja, potem jih pač vskladimo na temelju dobrih pripomb in utemeljenih predlogov. No in to je treba še reči, resolucija je v določenih točkah še nedorečena, ker še ne poznamo učinka vseh predvidenih ukrepov, zato bdi izvršni svet nad dogajanjem in sproti ukrepa oziroma nakazuje potrebo po ukrepih. Ko govorimo o družbenih dejavnostih v občini, smo odločni, da prispevnih stopenj ne bomo več zviševali, ker je gospodarstvo do kraja obremenjeno. Tudi tu je pomembno sprotito spremljanje pojavov in sprotito ukrepanje in pri tem ima glavno nalogo naš izvršni svet.

Zanimalo nas je kako sodelujejo z delegati oziroma delegacijami?

»V primeru, ko gre za pomembnejše odločitve se temeljito pogovorimo z vodji delegacij, poslušamo njihove pripombe in opozorila in tako je potem lažje pripraviti predloge za izvajanje določenih ukrepov. Da pa bi to bila stalna oblika, bomo ustanovili aktiv predsednikov krajevnih skupnosti in tako vez med upravo in krajevno samoupravo poglobili. Pa tudi sicer gojimo srečanja s predstavniki javnega življenja v krajevnih skupnostih, te namreč nekajkrat letno obiščemo in se z njimi pogovarjamo o njihovih težavah. Vse to zagotavlja dobro medsebojno obveščenost, kar je temelj za dobro sodelovanje. Trudimo se pač, koliko nam to uspeva pa se bo občutilo tudi v delu skupščine naše občine.

Miha Ravnik je med obiskom v naši občini obiskal tudi Elkroj

Miha Ravnik na obisku

V četrtek je občino Mozirje obiskal predsednik republiškega sveta zveze sindikatov Miha Ravnik. Po ovodnem pogovoru na občinskem svetu je obiskal Modno konfekcijo Elkroj kjer si je najprej ogledal proizvodne prostore, nato pa se je s poslovnimi in sindikalnimi delavci pogovarjal o delu osnovne organizacije sindikata in o poslovanju ter načrtih te delovne organizacije.

Osrednji del obiska je bil namenjen razgovoru predsednika republiškega sveta s predstavniki družbeno-političnega dela mozirske občine, ki je bil v nazarskem delavskem domu. Najprej se je seznanil z delom občinske organizacije zveze sindikatov, nato pa so mu gostitelji obširno predstavili občino Mozirje, njene dosežke in probleme. Gostitelji so med drugim poudarili, da je mozirska občina ena redkih, ki je lansko leto sklenila brez izgub, kar je sicer razveseljivo, vendar s tem niso zadovoljni. Ob vseh dosežkih je težav in slabosti še vse preveč. Predvsem so lani slabo izvažali, z novimi programi v nekaterih organizacijah združenega dela pa si letoš obetajo znatno boljše dosežke.

Med ostalimi perečimi problemi so posebej poudarili več kot perečo problematiko zdravstvenega varstva. Težave so tu ogromne in še hujše bodo. Kljub četrti po višini prispevni

stopnji (13,8) je priliva vse manj, uporabnikov storitev pa vse več. Že podatek, da na 1,9 zaposlenega pride 1 upokojenec pove veliko, kje so šele druga dejstva.

Vse kaže, da bo razvoja v Gornji Savinjski dolini kaj kmalu konec. Od 50.000 hektarjev površine se jih je že sedaj 24.000 šteje za krajinski park, kaj kmalu pa bo krajinskih parkov skoraj dve tretjini celotne površine. Za nadaljnji napredek bo torej treba kup projektov, ki veljajo težke milijone. Ker denarja ni, ne bo projektov, brez njih pa ne bo razvoja. Zatem so obširno spregovorili o problematiki zdravstvenega varstva, o tem pa več v prihodnji številki. V sklepnem delu razgovora so se ustavili ob problemih gornjegrajske Smreke, kjer se po septembrski prekinitvi dela še vedno otepajo s problemi in težavami, takšne ali drugačne vrste, tudi subjektivne narave. Ob tem so posebej poudarili, da je idejno-politično diferenciacijo težko uveljaviti v okolju, v katerem delajo dobro, dobro poslušajo in so delavci dobro razpoloženi. Prav to pa velja za Smreko.

Ob koncu je Miha Ravnik spregovoril o sedanjih razmerah v naši družbi in podrobneje razčlenil predvsem nove naloge zveze sindikatov.

J. P.

Osmi marec v Gornjem gradu

Hladen, sončen dan, a dvorana v Gornjem gradu je bila polna kmečkih žena, mater in deklet. Obrazi navzočih se raznežijo, ko je direktor ZKZ Mozirje inž. Alojzu Plazniku tako toplo orisal lik kmečke žene in nato čestital vsem za praznik. Marsikatera žena je obrisala solzne oči. Nato je zapel ženski pevski zbor iz Bočne. Ubrano petje je kar izrinilo še zadnji delček zime iz src.

Vzdušje je bilo na vrhuncu ko so igralci kulturnega društva Gornji grad zaigrali komedijo »Dedek se upre«.

Po končani kulturni prireditvi so

se žene odpravile na družabno srečanje v gostilne: Trobej, k Jošku in v Turista.

Prireditev je dosegla svoj cilj, saj veseli, družaben človek bolj smelo stopa v življenje.

Rada bi se v imenu vseh udeleženk zahvalila ZKZ Mozirje, direktorju inž. Alojzu Plazniku, prizadevni mentorici žen zadružnic Mariji Bezovšek, kulturnemu društvu Gornji grad in ženskemu pevskemu zboru iz Bočne. Hvala za prijeten popoldan in večer, ki si jih še želimo!

MARIJA RIHTER
Bočna

Najmlajši skrbijo za to, da bi ptice preživele hudo zimo. Prizor je bil posnet na Ljubnem

Iz miličniške beležnice

Miličniki naprošajo prebivalce, da sporočijo primere, ko opazijo kje zapuščena vozila ali druge predmete večje vrednosti. Največkrat gre za ukradene avtomobile, ki jih tatovi potem zapustijo ali odvržejo. Takšni podatki pa so miličnikom potrebni, da bi lahko odkrivali ukradene avtomobile in podobno.

Dne 2. 2. 1987 okoli 13. ure je Miha Marolt (30) iz Letuša obvestil miličnike, da je na cesti v Soteski avtomobil Zastava 750, parkiran je tako, da ovira promet. Kmalu po ogledu so miličniki ugotovili, da gre za ukradeno vozilo. Po nadaljnjem ugotavljanju so našli lastnika avtomobila v Ljubljani. Neznani storilci so namreč ukradli avto in ga nato zavrgli.

Dne 24. 1. 1987 so varnostniki v MGA Nazarje opravili pri nočni izmeni pregled prtljage delavcev nočne izmene. Pri tem so našli pri delavcu Darku Černovšku (19) iz Bočne na rezalni strojček, ki

ga je ta v obratu kjer jih izdelujejo odtujil. Po kraji je spravil strojček v skrivališče in ga pred odhodom domov spet vzel. Seveda so mu varnostniki ukraden predmet vzeli.

2. 2. 1987 je Božidar Jurič (37) iz Mozirja javil milici, da že nekaj časa pogreša smučiči, popolnoma opremljene, last njegove hčerke. Smučiči je hranil v kletnem prostoru, ki pa ni bil posebej zavarovan. Očitno gre za krajo in storilca še iščejo.

Do prometne nesreče je prišlo dne 17. 2. 1987 okoli 14. ure na cesti pred Elkrojem v Nazarjah. Voznik osebnega avtomobila Julij Hrovat (56) iz Podvina je vozil v smeri proti Spodnji Rečici. Nasproti mu je pripeljal s kolesom z motorjem Jože Špende (45) iz Prihove. Očitno Hrovat Špendeta ni opazil, ko pa ga je, je pričel zavijati na levo in tako je prišlo do trčenja. Špende je bil pri tem lažje poškodovan.

V Glinu zadovoljni

SOZD Gorenje, služba stikov z javnostjo je tudi letos pripravila tiskovno konferenco v Glinu Nazarje. Novinarjem sta razlagala stanje v delovni organizaciji predsednik KPO Janez Živko in član KPO Stanislav Rosenstein.

Potem, ko je vodja službe za stike z javnostjo Marjan Lipovšek pozdravil navzoče novinarje, je povzel besedo Janez Živko.

Znano je, da je lesna predelovalna industrija v težkem položaju, zato so v Glinu z doseženimi uspehi zadovoljni. Za Glin je TOZD Iverna neke vrste barometer in lani je ta tovarna dosegla rekordno proizvodnjo. To je potem odraz na vsem drugem. Skratka, lahko se trdi, da že delujejo smernice sanacijskega programa delovne organizacije, ko poudarjajo med drugim obvladovanje tehnološkega in poslovnega poteka v DO.

Poslovno leto 1986 so zaključili s pozitivnim rezultatom. Porast storilnosti beležijo z 3,3%. Vendar pa smatirajo na nekaterih področjih osnovne proizvodnje preizkolu količino izdelkov. Tako je v žagarstvu in v stavbnem pohištvu, dočim je bilo za 27% več predlaganega masivnega lesa, senčil so naredili kar za 60% več, zasteklenih je bilo za 50% več oken, dosežena je bila izredna proizvodnja v Iverni 86.000 m³ plošč. Tudi oplemenitili so jih kakih 10% več, tudi v proizvodnji finalnega pohištva so dosegli skoraj 60.000 kosov. Premiki so vidni tudi v boljšem izkoriščenju delovnega časa, močno so zmanjšali zastoje, kar kaže, da so vzdrževalci in načrtovalci svoje delo dobro opravili.

Napram letu 1985 so povečali število zaposlenih za 1,1%, vendar pa še vedno za 2,7% manj kot so načrtovali. Razveseljivo je tudi, da se je

fluktuacija zmanjšala. Seveda ne gre prezreti bistveno znižanje zalog. Posebej so opozorili na izvozno naravnost Glina. Lani sicer niso dosegli zastavljenih ciljev (dosegli le 70% plana), so pa znatno manj izvozili surovin, tako ivernih plošč kar za polovico. Vse to je načrtno, saj nameravajo letos izvoz najmanj podvojiti in to v glavnem pohištvu VARIO, strešna okna, vrtno hišice in še nekatere polizdelke.

V finančnem pogledu stremijo k znižanju tujih sredstev, saj so morali za ta plačati ogromno denarja. Višja stopnja samofinanciranja je pomembna naloga kolektiva.

Ako pogledamo načrt proizvodnje za letos, vidimo pri vseh vrstah izdelkov manjši ali večji porast. Brez dvoma ima ta pri tem velike naloge TOZD Stavbno pohištvo in TOZD Iverna.

Slavko Rosenstein je nato v kratkih orisih podal sliko prizadevanj v kadrovskem pogledu. Tako načrtujejo izboljšanje kadrovske strukture, več funkcionalnega izobraževanja, poglobljen odnos do štipendiranja (sedaj štipendirajo 100 ljudi), jačati nameravajo tehnološke in komercialne kadre, pri tem je Glin tista delovna organizacija v občini iz katere se največ kadrov usmeri v najodgovornejše funkcije v DPO in DPS. Posebno skrb posvečajo družbenemu standardu delavcev. Tu so uspeli v nekaj letih veliko narediti, tako letuje v njihovih zmogljivostih letno preko 500 delavcev. Potrebno širjenje informatike načrtujejo tako v povezavi z drugimi, kot sami. Uvajajo enotno vzdrževanje. Vse to seveda zahteva dobro premišljene ukrepe, ki bodo pripomogli doseči skupne cilje delovne organizacije Glin.

Zobozdravstvo

Na zadnji seji koordinacijskega odbora zdravstvene skupnosti je bilo ugotovljeno, da nekateri občani niso seznanjeni s tem, da delajo zobne ambulante tudi ob sobotah. V primerih nujnih posegov so zato nekateri iskali pomoč v zobnih ambulantah izven naše občine.

Vsi občani, ki potrebujejo nujno zobozdravstveno pomoč, lahko to dobijo vsako soboto dopoldne v eni izmed zobnih ambulant v občini Mozirje.

Vsako soboto redno delata naj-

manj dve zobni ambulanti in poleg naročenih pacientov sprejemajo tudi nujne primere (bolčinske ipd.). Razpored dela je takšen, da delata eno soboto dopoldne zobna ambulanta Nazarje in Ljubno, naslednjo soboto Mozirje in Gornji grad, vsako drugo soboto pa tudi v Lučah.

Tisti občani, ki potrebujejo nujno pomoč zobozdravnika v soboto popoldne ali nedeljo, bodo morali tudi v bodoče iskati to pomoč v dežurni ambulanti zdravstvene doma v Titovem Velenju.

Iz delovnih organizacij

Obiskali smo dve delovni organizaciji v naši dolini in povprašali kako poslujejo v tem letu in kaj jih najbolj tare.

GG Nazarje. V razgovoru je sodeloval direktor mg. Jože Kumer. Najprej je orisal težko gmotno stanje zaradi zadrževanja cen po zveznih organih. Gozdni sortimenti so namreč pod kontrolo cen zveznih organov. V Sloveniji so prispevki za družbene dejavnosti znatno višji od tistih v drugih republikah, to je že okoliščina, ki jo sedanje določanje cen lesu ne upošteva. Dalje je navezaval gozdarstva na lesno industrijo na dlani in če ta slabo stoji, potem se to obično v celotni repovirigi. Vsi napori znotraj gozdarstva so zaradi tega potem izničeni. Dalje, v Sloveniji odvajamo, pripoveduje mg. Kumer, 3% za SIS gozdarstva, prej so ta bremena nosili v lesni industriji in proračunu SRS. Slednje pomeni za GG Nazarje nad 80.000,00 din letno!

Ta znesek pa je višji od enomesečnega bruto izplačila osebnih dohodkov delavcev GG Nazarje. Drugo kar občutijo v gozdarstvu kot breme pa je samo oblikovanje cen, namreč te se postavijo franco skladišče lesne industrije.

Transport pa je zelo drag in je vsak dan dražji. V razmerah našega gozdarstva je povprečna daljina transporta lesa 29 km in to po izredno slabih cestah, tako bremeni kubik lesa 11 — 12% transportnih stroškov. V Sloveniji pa so ti v povprečju 5 — 7%. Tudi

širša naloga, te je dolžnost vse družbe, saj smo odgovorni za naravno dediščino, sicer bodo našo brezbriznost do teh vprašanj trdo občutili naši zanamci.

ZKZ Mozirje, direktor Alojz Plaznik, dipl. inž. Razgovor se je pričel s težavami v Hranilno-kreditni službi. Ta ima likvidnostne težave zaradi tekočega izplačevanja plačila za les, ki ga kmetje oddajo GG Nazarje. Že nekaj časa se dogaja, da GG Nazarje zaradi likvidnostnih težav ne nakazuje za plačilo lesa HKS v Mozirje. Tako se dogaja, da kmetje dolžne zneske dobijo, vendar iz sredstev HKS, gre torej za neke vrste premostitvenega kreditiranja, ki seveda povzroča verne posledice, saj HKS toliko lastnih sredstev nima, da bi nemoteno poslovala tudi sicer. To stanje je tako že od decembra lani, ko so za ta mesec iz GG Nazarje le delno pokrili sredstva za izplačilo lesa. Sedaj gre skupno že za 160.000,00 din, kar seveda pomeni za HKS veliko finančno izgubo in breme. Seveda so za takšno stanje razlogi zunaj GG Nazarje. Lesna industrija plačuje les z daljšimi roki, tudi do 90 dni in tako je ta krog zaključen! Težave se pač prenašajo z enega na drugega.

Najbolj pa nas skrbi, je nadaljeval Alojz Plaznik, neposredna kmetijska proizvodnja. Tu se je spet zataknilo, vendar hudo, kot doslej še ne! V naši občini so kmetje v glavnem usmerjene na živinorejo in pridelavo mleka. Cene mleku in mesu se niso

Dekliški pevski zbor iz Nazarij

Davek na pridnost

»Kaj boš jamral, ko pa imaš vsega dovolj, pa še davka skoraj nič ne plačaš«, mi je dejal občan, za katerega pa ne vem ali je tudi sam prisostvoval VI. seji Skupščine občine Mozirje ali pa mu je kdo od navzočih razložil o čem smo tam razpravljali. Takšna enostranska informativnost pa ni dobra za nikogar, pa naj bo to delavec, kmet ali funkcionar. Prav to pa me je vsподbudilo, da sem napisal par besed v te priljubljene Novice.

Res je, da smo na tej seji oblikovali načrte, sprejemali sklepe, slišali najrazličnejše informacije in med drugim nas je tovarišica iz davčne uprave seznanila tudi z davčnimi obremenitvami občanov. Med obilico podatkov je bilo slišati, da plačujemo kmetje procentualno nizke davke in da so mnogi deležni tudi raznih davčnih olajšav. Torej s tako polovično informacijo so mnogi prisotni odšli domov ali v svoje delovne skupine, kjer se debata nadaljuje.

Sam sebi si očitam napako, da nisem takoj dvignil roke in dopolnil že prej omenjeno tovarišico. Dejstvo je, da kljub »nizkim« davkom kmetje prispevamo naši skupnosti izredno velike zneske, posebno tisti,

ki so najbolj pridni in najbolj prizadevni. Navedel bom primer, da bo stvar vsem jasna in ne bo nepotrebnih očitkov.

Recimo, če si je kmet v dolgih letih le prigospodaril, oziroma doma izpodredil čredo krav, od katerih je v enem letu (tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih državnih in cerkvenih, brez dopusta ali bolniške) namolzel, oziroma oddal v mlekarno 71.000 litrov kakovostnega mleka s povprečno toščo 3,8% in je na liter tega mleka dobil 6 starih jurjev premalo plačila. Vsak si lahko izračuna, da je ta kmet poleg »nizkih« davkov, datatev za zdravstveno pokojninsko in invalidsko zavarovanje in še drugih obveznosti dal naši skupnosti več kot 420 starih milijonov. Kar kurja polt me obide, ko pomislim kako pri nas nagrajujemo delovnega človeka. S takšno gospodarsko politiko ne bomo dosegli stabilizacije.

Bojim se, da bo prepozno, če bomo kmeta opazili šele takrat, ko bomo že lačni. Pri vsej tej obilici težav, ki jih čutimo ne samo kmetje, me tolaži misel na geslo, ki se glasi: »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal!«.

JOŽE BIDER

Več za turizem na Rečici

Na Rečici so komaj ustanovili turistično društvo in že na prvem letnem zboru ugotavljajo določene premike, predvsem pa vse večje zanimanje krajanov za tujski promet.

Drago Jelenko, član upravnega odbora nam je pojasnil namere društva za letošnje leto. Predvsem želijo pritegniti več ljudi v članstvo, pa čeprav je število sedanjih (128) že kar ugledno. Na ta način se nadejajo širšega sodelovanja pri ureditvi njihovih načrtov za utrjevanje turistične miselnosti v kraju in okolici. Da bi uspešneje delovali imajo v društvu tri sekcije in sicer: za pripravo vaške olimpijade, hortikulturo za olepšavo kraja na sploh in pospeševanje lepega okolja in sekcijo za razvoj turizma. Društvo si prizadeva delati že z najmlajšimi v šoli, tako že otroci spoznavajo pomen lepega kraja, in tujskega prometa. Da pa bi pridobili čimveč krajanov za urejanje okolja hiš, bodo pričeli z ocenjevanjem uredenosti hišnih okolij in podeljevanjem priznanj najboljšim. To bo gotovo pomnilo neko tekmovalstvo in ne nazadnje napredek za izgled kraja. Postaviti nameravajo nekaj klopi ob poteh

in koše za odpadke. Poskrbeli bodo, da bo okolje trgovine čistejše, saj ljudje mečejo odpadke embalaže največkrat v neposredni bližini trgovine. Posebno pomembno delo bo premetitev sramotilnega kamna (pranger) na mesto kjer je nekdo stal. Hkrati ga bodo zaščitili. Pa tudi z zunanjim izgledom Tavčarjevega dvorca se bodo spoprijeli, seveda so tu lahko v glavnem le pobudniki. Nameravajo še poskrbeti, da bi turistični napis v kraju bili enotni. Letos pa bo olimpijada še mogočnejša, saj praznuje domače gasilsko društvo 105 let obstoja, pa bodo obe priložnosti združili, zato bo olimpijada trajala tri dni.

V razpravi so opozorili na neprimerne razglednice kraja in potrebo po sodelovanju ljudi iz celotne krajevne skupnosti, saj društvo naj ne bi delovalo le v samem trgu Rečica.

Zbor je pozdravil Alojz Plaznik, predsednik občinske turistične zveze. Pohvalil je delovno vnemo društva, predvsem pa upravnega odbora, ki ga dobro vodi Jože Skončnik. Želel je, da bi v svojem programu uspeji, saj bi od tega imel učinke kraj in okolica Rečice.

Sodelovanje s Čajetino

Naša kmetijska zadruga zelo dobro sodeluje s podobnimi delovnimi organizacijami v pobrateni Čajetini. Redno izmenjavajo strokovne izkušnje predvsem v živinoreji. V marsičem se v Čajetini želijo približati naši praksi in zato ni naključje, da so v Živinorejskem zavodu v Titovem Užicu sklenili poslati mladega kmeta Milenka Lazovića na kmetijo Ivana Ateljška-Rženičnika v Šmihelu. Tu naj bi se mlad kmečki sin, ki je prekinil študij, da bi prevzel kmetijo nekoliko seznanil s tehnologijo krmiljenja mlečnih krav. Kasneje pa bi nadaljeval prakso v okolici Kranja. Vodja

živinorejske pospeševalne službe za območje Čajetine Strahinja Pavlović meni, da se tamošnji živinorejci lahko marsičesa naučijo od naših.

Morda drobna zanimivost. Milenko Lazović stalno prebira naše strokovne časopise in revije in kot sam trdi, pri tem ni ovira jezik. V njih najde podatke o naši tehnologiji krmiljenja krav, pa jih primerja z njihovo prakso in pravi, da so napredni živinorejci pri njih veliko preradodarni z močnimi krmili, da mi dosežemo boljše uspehe z manjšimi količinami te krme in s poudarkom na osnovno krmo.

Ženske o 8. marcu

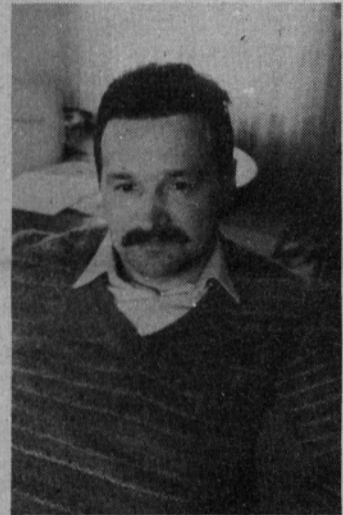
Želeli smo slišati iz vrst žensk kaj menijo o praznovanju ženskega praznika, zato smo povprašali tri naše občanke. In kaj so menile?

Duša Colnar, učiteljica na COŠ Gornji grad. O tem ne rada govorim. Z marsičem okoli tega praznika se ne strinjam. Če pomislimo na zgodovinsko izročilo tega praznovanja, potem bi morali veliko bolj dostojanstveno praznovati ta dan. Saj je vendar spomin na težke boje, ki so jih ženske vsega sveta bile, da bi si pridobile vsaj znosen položaj v družbi. Takrat je šlo zares in prav zato bi morali biti v načinu praznovanja dosledni izročilu in vsebini ženskega praznika. Vsekakor pa želim, da bi sicer enkrat letna pozornost bila pogosta, ali vsakodnevna, to bi bil odraz medsebojnega spoštovanja, tega pa po mojem manjka na vseh ravneh. Preveč je še takih, ki po starem razmišljajo in dojamajo dejanske vloge žensk v naši družbi in prav zoprn mi je, ko ravno ta dan vsi drvmijo v cvetličarne po cvetje za ženske, v trgovine po darila in podobno. To je nekako kot »po naročilu«, kar pa ni od srca, ni doživeto, ni pristno...

Marija Zagožen-Žvižovec, kmetica v Vologu. Praznik zaznam zaradi prireditve, ki jo pripravi šola ali pa tudi zaradi

žena delati od jutra do večera in je za svečanosti le malo časa. Saj je podobno tudi pri drugih materah in ženah, tudi te imajo nad sabo nenehno delo... Žal je menda le malo delovnih žena, ki bolj zaznajo praznik žensk. Sicer pa smo okoli tega praznika slišali že marsikaj, najbolj pa se mi zdi neumestno, če se nekje zbere cela družba ljudi, med temi le malo žensk, pa izkoristijo ta dan za popivanje, pa največkrat na družbene stroške. To seveda ne more biti niti v čast ženskam, niti v pogos tistim, ki naj bi čestitali. Še vedno sem prepričana, da drobne, pa vsakodnevne pozornosti pomenijo več, kot pa enkrat letno glasno in prazno praznovanje. Ženska je vse leto to in ne le 8. marca!

Jožefa Šinkovec, delavka na žagi v Gornjem gradu. Mislim, da bi ženske morale dejansko bolj spoštovati, kot nas, seveda pa ne le ob 8. marcu! No, danes je vse nekoliko drugače, nekoč smo posvečali vso pozornost ob takih dnevih ženam in materam in spominjam se, ko smo mlada dekleta stregla materam ob njihovem prazniku. Tako je še bilo tam v petdesetih letih. Sicer mislim, da bi vsi razumevali morali žene in matere bolj spoštovati, posebno če gre za delovno

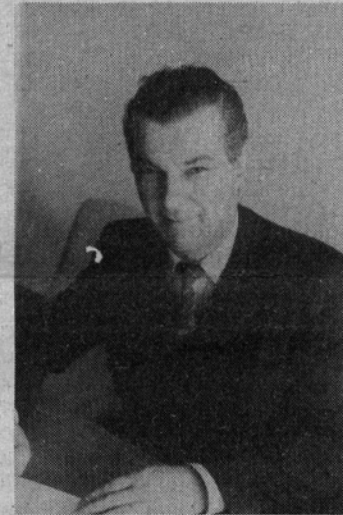

Jože Kumer

zaradi tega so naši gozdarji v težjem položaju kot njihovi vrstniki drugod. V nadaljevanju je mag. Kumer povedal o težavah z gozdnimi cestami na našem območju. Zadnjih 25 let so gozdarji pospešeno skrbeli za cestne povezave. Mnogo teh cest že davno ne služi več samo gozdarstvu, pač je veliko takih, ki že imajo širši pomen in bi jih torej morali vzdrževati po običajni poti, ne pa skozi delovno organizacijo gozdarstva. Tudi ta bremena zarezajo globoko v dohodek gozdarjev.

No, kar tiče notranjih rezerv pa toliko. Z zmanjšanjem števila delavcev (1986 — 5%) so dejansko dvignili storilnost, saj je obseg dela ostal nespremenjen. Upoštevati pa je treba, da opravljajo razne storitve (mehanične in druge), obseg teh pa je vsako leto večji.

Tudi glede kadrovskega sestava so veliko dosegli. Gre za pomlajevanje med delavci v neposredni proizvodnji. Dela so namreč telesno naporna in je zato potrebno skrbeti za ustrezno delovno zmogljivost, to je sicer proces, ki počasi poteka, vendar pa so gozdarji zastavili svoje napore v to smer in uspevajo. Tudi dobro poskrbijo za izobraževanje mladih članov kolektiva, o tem smo že pisali v zadnji številki našega glasila. Povedati pa velja, da nameravajo v GG Nazarje pripraviti za svoje kooperante tečajje iz varnosti pri delu. To je zelo pomembno vprašanje, saj je delo v gozdovih povezano z nevarnostmi, pa tudi uporaba gozdnih strojev zahteva posebno znanje. Kmetje, kooperanti bodo po končanem tečaju opravili preverjanje znanja, ta del bodo vodili strokovnjaki iz srednje gozdarske šole Postojna. No in ko smo končno govorili o skrbi za okolje, je mg. Kumer poudaril, da so prav gozdarji že javno opozorili na nevarnost onesnaževanja in umiranja gozdov. Seveda je to

Alojz Plaznik

spremenile od avgusta lani. Ve pa se, kako so drvele cene reprodukcijskemu materialu, ki ga pa kmet mora imeti in tudi plačati. Razkorak je sedaj že resno zaskrbiljujoč. Zato je živinoreja v Sloveniji v resni krizi. Na ta način je ogrožena pridelava mleka, pa še to, posledice so lahko dalekosežne, saj se čreda ne obnavlja preko noči. Vse slovenske zadrugne organizacije že bijejo plat zvona, le ta glas ne seže do zveznih organov, ki so pristojni za cene v kmetijstvu.

Obljube sicer so, vendar pa še ni čvrstih zagotovil in to duši voljo do razvoja oziroma do gospodarjenja na kmetijah. No, naši kmetje so do neke mere navajeni na žrtve, vendar pa gre v tem primeru za rez v živo! Pričakovati je upadanje količine mleka in zapiranje živine v hleve. Z drugimi besedami, ne bo dovolj mesa in ne mleka. V nekaterih predelih države že oboje uvažajo, ali ne bi bilo bolje zadeve urediti doma in opustiti drag uvoz? Vse to je še toliko huje, ker pa so se razne družbene datave v kmetijstvu znatno povečale. Tako je prispevek za zavarovanje v kmetijstvu od lani povečan za 120%. Seveda bi lahko še naštevali!

Takšne nepremišljene ukrepe lahko le občudujemo, saj se sedaj pojavlja, to da bo imel prvotni pomen zakona, le še senčno stran in vse več bo tistih, ki bodo morali zavarovanje spreminiti na nižjo raven. Ali pa je to v interesu družbe, ki mora skrbeti za razvoj kmetijstva? Ali pa računamo na uvoz vsega kar potrebujemo za svojo prehrano? To se v preteklosti ni obneslo in je privedlo državo v hude škrpice, saj vemo, da je močna tista družba, ki zagotavlja lastno hrano. V ZKZ so brez moči, vendar pa so bili glasni na vseh organih, ki bi lahko kaj spremenili. Seveda bo veliko govora o takem stanju na zborih, ki jih bodo v naslednjih tednih imeli zadrugniki v dolini.

Marija Zagožen-Žvižovec

pobude, ki jo naši otroci v šoli dobijo, namreč da je treba mamic voščiti. Seveda pa je pozornost v družini sami nekaj drugega, kot tista zunaj nje! No, tudi v okviru ZKZ vsako leto pripravijo srečanje žena zadrugnic.

Na kmetiji si pač nekega praznovanja ne moremo privoščiti, pač zaradi narave dela. Je že tako, da mora kmečka

Jožefa Šinkovec

ženo. Ta namreč ne drži le treh vogalov hiše pokonci, pač pa že kar tudi četrtega. Boleče je, da sicer gledamo ženske bolj kot delovno silo in ne kot čuteča bitja, ki si tudi zaželijo še kaj drugega in ne le delo. Enakovarnost, ja ta je v tem, da najdete žensko pri vsakem delu, tudi najtežjem, celo na traktorjih, tu smo si z moškimi res enake.

Osemdeset let Albina Vipotnika-Strgarja

Pred tedni je slavil visok življenjski jubilej znani borec NOV Albin Vipotnik-Strgar. Menda ni napredne hiše v dolini kjer ne bi poznali človeka, ki je že kmalu po okupaciji pričel z delom na območju Savinjske doline, torej tudi v naših krajih.

Rodil se je v Zabukovici in se tam izučil ključavničarskega poklica. Delal je v zabukovškem rudniku in tako je kaj kmalu oku-

sil vse krivice takratnega časa. Zato se je povezal z naprednimi delavci in že leta 1933 postal delavski zaupnik. Ker je imel velik vpliv na delavce so ga socialni demokrati izrinili kot delavskega zaupnika pri volitvah 1938, vendar pa je bil že leta 1939 spet izvoljen. Od 1935 je vključen v komunistično gibanje in je 1937 kot delegat ustanovnemu kongresu KPS v Čebinah.

Takoj po okupaciji je delal na odgovornih nalogah v organih oblasti in v delovnih organizacijah.

Med nami je poznan kot nesebičen organizator OF, kot človek velikih vrlin in velikega tovarištva. Želimo, da bi ostal zdrav in še naprej naklonjen našim krajem in ljudem.

Umrl Martin Golob

Živel je bogato življenje, polno razočaranj pa tudi prijetnih dogodkov. Tisti, ki so ga poznali trdijo, da je bil Martin Golob vseskozi pokončen mož, mož načel in poštenja.

Rodil se je na mali kmetiji v Savini 9. 11. 1901. Kot nedorasel otrok si je moral iskati kruha sam, saj so mu starši poleg dobrote lahko le malo kaj dali. Vendar pa je kot zidar čutil v sebi veselje do bolj zahtevnega dela in tako je končal mojstersko šolo v Ljubljani in postal gradbeni mojster. To je bilo okoli začetka tridesetih let. Seveda so bili tisti časi krizni in malo

ugleden gradbenik kateremu so zaupali zahtevne stavbe.

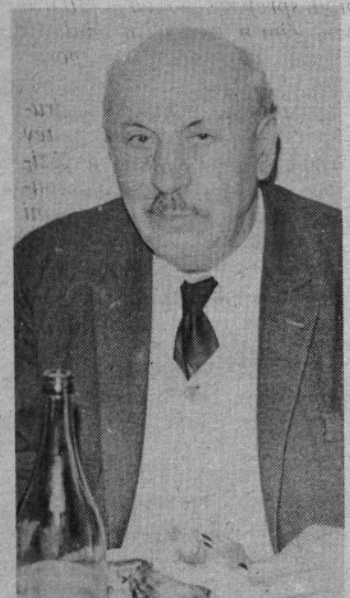
Kot odločen domoljub se je kmalu po prihodu okupatorja vključil v vrste sodelavcev OF. Prizadevno delo v naprednem smislu ga je potrdilo na prvih svobodnih volitvah leta 1944. Takrat je bil izvoljen kot ljudski odposlanec v skupščino. Okrajnega narodno-osvobodilnega sveta za Gornje Savinjsko dolino. Na prvi skupščini je bil izvoljen za predsednika tega telesa ljudske oblasti. Te naloge je kljub težavam tistega časa opravljal skrbno in uspešno.

Če je bil že pred drugo vojno znan po svojem delu v prosvetnih vrstah, je po vojni zagnano pomagal pri izgradnji domovine kot družbeno-politični delavec na vseh možnih ravneh. V kraju samem pa je takoj po osvoboditvi prijel za vajeti turističnega društva, tega je kar 7 let vodil, 14 let pa je v njem deloval.

Med svoje prijatelje je Martin Golob štel ugledne ljudi iz najrazličnejših sredin. Prijazno je ravnal z vsemi, ki so tako ali drugače od njega kaj želeli ali ko je bilo treba z dobrimi nasveti pomagati. V odprtem in iskrenem odnosu je bila njegova veličina.

Martin Golob je umrl 18. 2. 1987 v celjski bolnišnici.

V dolini pa smo z njim izgubili vzor zavednega in poštenega človeka.

je bilo dela v stavbarstvu, zato si je prizadeval nenehno dopoljevati znanje in tako je postal

Umrla zaradi molčečnosti

Vojna je pač huda preizkušnja za ljudi, ki jo doživljajo. Tako je bilo tudi za mlado deklico Anico Kosirnik v Radmirju usodno njeno delo za osvobodilno gibanje, kajti kot že tolikokrat, je tudi tokrat beseda izdajalca pokazala krvnikom pot do njihove žrtve.

Krajani, ki so Anico poznali, pripovedujejo, da je že v stari Jugoslaviji veljala za razgledano dekle. Opozarjala je znanca na bližajočo se nevarnost nasilja zaradi razmaha fašizma in ko je zavojevalčeva roka segla tudi v njen rodni kraj, je takoj pričela z delom. Najprej je še nepovezana z vodstvom OF zbirala za pregnantce in prenašala tako zbran denar po nedovoljenih poteh na Hrvaško. Pozneje se je povezala z Vipotnikom — Strgarjem in pričela organizirano delati.

ginotje monštrance. Po vojni so jo namreč odnesli, to pa je opazoval Jože Štular, ki je dogodek nemudoma javil cerkvenemu ključarju v Okonini. Ta se je za pomoč obrnil celo v Beograd in končno uspel, da so nekoliko oškodovano moštranco spet dobili nazaj.

Sedaj pa nazaj k Anici. Bila je kmečka hči z male kmetije. Ljudje so jo radi imeli in ji tudi zaupali. Tisti, ki se je spominjajo, naš sogovornik je bila tokrat Marija Razbojnik iz Radmirja, jo opisujejo kot zadržano, mirno, vendar pa zelo delovno deklico. Zanimivo je, da je zelo rada opravljala moška dela, kot so zidarska in plesarska. Veliko je brala in zato je bila zanimiv sogovornik. Na pogled je bil videti krhka, pa le na pogled, saj je pozneje dokazala odločnost in vzdržljivost, kot le redko kdo.

Jeseni leta 1942 so prišli ponjo gestapovci. Niso je našli, ker je bila v vinogradu, tam so sušili krmo. Prijazen domačin je povedal, da jo bodo našli tam in krvniki so krenili svoji žrtvi naproti. Tam so našli tudi na dekleta p. d. Mermoljevo. Tudi njo so odpeljali v Stari pisker v Celje. Tam so Anico skozi 7 tednov mučili in ker je bila zaprta tudi njena mati, so jo po neki mučilni noči okoli polnoči nezavestno vrgli prav v celico, kjer je bila tudi mati Jožefa. Ta jo je negovala do jutra, ko so Nemci očitno spoznali napako, da so predali hčerko materi, zato so Anico odpeljali v drugo celico. Kako je bilo materi, ko je gledala trpečo hčerko, si lahko predstavljamo, vsekakor je kljub temu prigovarjala Anici, da naj se ne da... Po sedmih tednih so jo ustrelili. Poznavalci razmer trdijo, da Anica Kosirnikova ni nič izdala, saj ni takrat nihče od njenih sodelavcev bil aretiran!

Skromno kmečko dekle je tako postalo vzor junaštva in predanosti svoji trpeči domovini. Tako jo imajo v spominu tisti krajani, ki so s strahom pričakovali posledice njene aretacije.

V Radmirju je bil organist Franc Petek, tudi ta ni maral oholih okupatorjev, ki so vse bolj kazali prave namene. Skupaj z Anico sta odstranila iz cerkve dragocene mašne posode in monštranco. Slednjo je Anica skrila doma pod stiskalnico v kleti, tja jo je zakopala. Za to so vedeli le redki: Franc Brglez, Martin Golob, Jože Štular in njena sestra Stanka. Ta je povedala o skrivališču svojemu možu, kar se je pozneje izkazalo usodno za iz

Med literarnim večerom Petra Weissa v knjižnici Mozirje

Literarni večer v Mozirju

Kot ena zadnjih točk obširnega programa praznovanja slovenskega kulturnega praznika v naši občini je bil tudi literarni večer v čitalnici knjižnice v Mozirju.

Matična knjižnica prevzema vse bolj naloga splošnega izobraževanja, saj sodi v to tudi spoznavanje domačih piscev, zgodovinarjev, pesnikov in drugih znamenitih mož. Vemo, da obstaja pri Kulturni skupnosti arhiv, ta postaja domoznanska zbirka, ki jo bo prevzela knjižnica in tako popestrila svojo pomoč pri iskanju raznih virov. In prav zaradi tega je predstavitev manj poznanih, vendar pa tako ali drugače zanimivih mož iz naše doline zelo pomembna.

Že z vabilom so prijatelji literarnih večerov prejeli izvleček iz predvidene

vsebine oziroma predstavitev. Profesor Peter Weiss je tudi to skrbno pripravil in opravil seznanjanje z Jožefom Lipoldom, pesnikom na Rečici, Valentinom Orožnom, tudi pesnikom in Žigom Laykaufom, publicistom, pesnikom in kronistom iz Mozirja. Recitali sta posamezne pesmi sestri Krajnc iz Celja. Tako je bil večer pester, zanimiv in prijeten. To je potrdilo zanimanje poslušalcev v prostem razgovoru po sami predstavitvi.

Ne gre prezreti pobude, ki so jo dali ta večer navzoči, namreč, da bi kazalo razmisliti o možnosti skromne publikacije na temo o naših pislih, pesnikih in drugih zanimivih možeh iz doline.

To bi seveda zagotovilo ohranjanje skoraj že pozabljenih del in ljudi, ki so jih naredili.

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu

Redko katera epidemija je v človeški zgodovini povzročila tako malo panike med ljudmi, kot epidemija nezgod v cestnem prometu. Zdravstveni delavci so jo pričeli imenovati sodobna kuga civiliziranega sveta. Vsak dan izgubi življenje v prometu po svetu blizu tisoč ljudi.

Varnost v prometu ne zadovoljuje. Ljudje izgubljajo življenja, mnogi ostanejo invalidi, uničuje se družbena in zasebna lastnina. S takim stanjem se ne moremo več sprijazniti. Samo z administrativnimi in tehničnimi ukrepi ne bomo dosegli večje varnosti v prometu. Potrebna je široka družbena akcija z jasnimi humanističnimi, ekonomskimi, družbenimi sporočili in cilji.

Da bi se promet čim bolj varno odvijal so bili sprejeti strogi predpisi — pravila kako naj se ravnajo udeleženci v cestnem prometu.

Poleg tega pa skrbijo za varnost prometa tudi razne ustanove, društva, organizacije, šole itd.

Ena izmed teh je tudi občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Temeljna vloga občinskega sveta je opredeljena v

statutu in programu dela v zvezi z preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Člani sveta se zavedamo, da bo treba na področju preventive še veliko delati, kajti preventiva je najcenejša in najmanj boleča oblika in kjer se tudi da največ narediti za zmanjšanje krvnega davka na naših cestah.

Prometni red in disciplina sta odvisna o osveščenosti in prometne vzgoje ljudi.

Vsi udeleženci v prometu naj bi se ravnali po uzakonjenih in nepisanih določilih, ki vsebujejo moralno-etične vrednosti o medsebojnem ravnanju ljudi v prometu. Prav ta nepisana določila v mnogočem prispevajo k večji varnosti v prometu. Na to nas opozarjajo žrtve v prometu, mrtvi, težko ranjeni, trajni invalidi in tudi velika materialna škoda.

Da bi se prometna varnost bolj hitro izboljševala, je nujna širša podpora celotne družbe, kajti nihče ne more reči, da ni člen v dolgi verigi cestnega prometa.

V prilogi k temu članku so tudi podatki o prometnih nesrečah v naši občini v letu 1986 in primerjava z letom 1985.

Odkritje spominske plošče Ignacu Orožnu v Mozirju. Zbralo se je kar dosti ljudi, ki so na ta način počastili spomin velikega zgodovinarja

Pesem v mesecu kulture

vale bogastvo naše zborovske pesmi.

Zborovska pesem predstavlja v naši ljudski kulturi pomembno mesto — morda danes res manj kot v naši preteklosti, — vendar pa je pesem še vedno nepogrešljiva spremljevalka našega življenja. Ona nas na najbolj neprijeten način poveže v našo zgodovino, nam pripoveduje o življenju naših očetov in njihovih običajih, nam približuje ter odkriva lepote narave in v nas prebuja smisel do vsega lepega. Ob pesmi in petju se naša napetost — nabrana ob vsakdanjih skrbeh za življenje, — umirja, kar pomeni za nas notranjo sprostitvev, kot vdih čistega planinskega zraka. Pesem in petje je sestavni del pisane mozaika naše slovenske kulture, zato se je razumljivo morala oglašiti ter se predstaviti tudi v tem mesecu kulture.

Poslušali smo lahko kar tri pevske koncerte, ki so jih pripravili in izvajali naši pevski zbori v letošnjem februarju. Mlade pevke iz Nazarja, ki jih vodi Tadeja Urank, so v počastitev Prešernovega praznika, dne 8. februarja 1987 obiskale Šmihel in v tamkajšnji šoli priredile prisrčen koncert s peštrim programom. Občinstvo, ki je skoraj napolnilo večnamensko dvorano, je izvajanje tega dekliškega zbora toplo sprejelo in ga od točke do točke nagrajevalo z navdušenim aplavzom. Program so domiselno dopolnjevali samospevi mlade in simpatične sopranistke Barbare Flajs, kot tudi klavirski vložki tov. Moličnikove in Urankove, kar vse je napravilo koncert še bolj privlačen. Program sta spretno povezovala Vesna Pečnik in Franci Kotnik.

Prav gotovo smo lahko veseli mladega in obetavnega glasbenega naraščaja, ki se prebujajo v Nazarjah. Mladina danes tako rada zapravlja svoje glasbene talente v bit in pop ansamblih, ki se večinoma gledujejo po tujih vzorih, ki nimajo nič skupnega z našo glasbeno kulturo. Pozdraviti in podpirati moramo zato napore tiste naše mladine, ki črpa svoje glasbeno misel iz ljudstva ter si prizadeva ohranjati v plemenitem večglasju našo narodno in sodobno zborovsko pesem. Želimo, da bi marljive nazarske mladenke našle posnemovalce tudi v drugih krajih naše občine, same pa še dolgo tako uspešno prikazo-

Fran Tratnik v Mozirju

Galerija Mozirje je v času kulturnih prireditev v počastitev slovenskega kulturnega praznika pripravila razstavo slikarskih del Frana Tratnika.

Gre za prvo predstavitev našega rojaka v sami dolini. Ob obletnici rojstva pred leti so že načrtovali razstavo njegovih del, pa je potem ostalo le pri odkritju spominske plošče na rojstni hiši velikega umetnika. Tako se je dolina vsaj letos oddolžila človeku, ki je ponesel sloves Potoka v Zadrecki dolini, kjer se je rodil, v svet.

Otvoritev razstave je bila zelo dobro obiskana, pa tudi pozneje je bil obisk dober. Na sami otvoritvi so bili številni lastniki slik, ki so jih za to priliko posodili. Razveseljivo pa je bilo, da so prišli sorodniki slikarja, predvsem pa hčerka Marija Brajer iz Ljubljane. Po uvodnih besedah Aleksandra Videčnika, je slikarja kot ume-

Naslednji koncert smo čuli 15. februarja v Mozirju. Tu so nastopili kar trije pevski zbori: moški in mešani pevski zbor iz Mozirja ter ženski pevski zbor iz Ljubnega. Zaradi različne sestave nastopajočih zborov je bil program koncerta izredno bogat in zanimiv. Koncert je pritegnil v dvorano Prosvetnega doma kar lepo število poslušalcev, ki jih razumeroma dolg program ni utrujal, ampak jih je od pesmi do pesmi navduševal in od zbora do zbora dvigal zanimanje ter pričakovanje. Zlasti ženski pevski zbor iz Ljubnega, ki je nastopal zadnji, kar ni mogel zadostiti želji poslušalcev, ki bi želeli poslušati njihovo petje še in še. Pevke iz Ljubnega je vodila tov. Alenka Kralj, pevce iz Mozirja pa Anton Acman.

Tretji koncert v nedeljo, 22. februarja pa so lahko poslušali ljubitelji zborovskega petja v Lučah. Tu je gostoval ženski pevski zbor iz Bočne, svoj program pa so dodali tudi domačini iz Luč, nekaj pesmi v sestavi ženskega, del programa pa v zasedbi mešanega pevskega zbora, ki ga je vodil Vinko Krebs. Tudi tu so prišli poslušalci na svoj račun, ki so zlasti navdušeno zaploskali gostujočemu pevskemu zboru iz Bočne, ki ga je vodil Jože Venišnik. Koncert je popestril s svojimi veselimi vižami še znani domači ansambel in je bilo zato človeku kar žal, da se koncerta ni udeležilo nekaj več ljudi.

Pesem, kot kulturna vrednota, je nastajala in še nastaja med našim narodom, je del njegove zgodovine in ima svoj velik pomen v osveščanju ter ohranjanju naše narodne samobitnosti. Zborovska pesem pa je tudi pristen način podajanja naše narodne glasbe, ki je bila zakoreninjena v našem preprostem ljudstvu in je zato žlahten biser naše kulturne dediščine. Živo se spominjam težkih dni iz vojnega ujetništva, ko je nas Jugoslovane nemško ljudstvo štel za balkanske barbabe. Ko pa se je oglasila iz našega tabora večglasna, ubrana slovenska pesem, so domačini zavzeto prisluhnil in zaploskali. Opazili smo lahko, kako smo z našo pesmijo dvignili svoj ugled ter se v njihovih očeh povzpeli med kulturna ljudstva.

-cm-

tnika prikazal profesor Alojz Zavolovšek, akademski slikar, ki je nato tolmačil tehnike slikarja pri posameznih delih. Za slovesno vzdušje je poskrbel še Dekliški pevski zbor iz Nazarja, ki je pod vodstvom Tadeje Urank zapel nekaj pesmi.

Posebno velja pohvaliti Galerijo Mozirje za izdajo sicer skromnega, pa zato nič manj zanimivega kataloga. Ta je pomemben predvsem za mladino, ki slikarja sploh malo pozna, čeprav bi kazalo znamenitim rojakom na sploh posvetiti več pozornosti in tako več vedenja o njih. Saj prav oni tako ali drugače poneso sloves o dolini v svet.

Galerija Mozirje je za uspešno prireditev prejela prisrčno zahvalo hčerke Marije Brajer iz Ljubljane. Poudarja, da je posebno vesela, da je bil opus njenega očeta predstavljen v njegovih krajih.

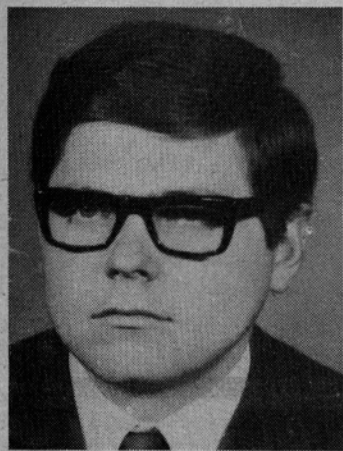

Družbene službe v občini Mozirje

Ob (pre)visoki stopnji, manj priliva in vse več uporabnikov

Za mozirsko občino se vse pogosteje sliši krilatica, da je to »revna občina bogatih občanov«. To bi lahko bila tudi iztočnica za nekoliko daljši prispevek o nezavidljivem položaju družbenih dejavnosti in še posebej o stanju zdravstvenega varstva. Res je, da se s problemi na tem še kako pomembnem področju srečujemo v vsakem trenutku, res pa je tudi, da je zaradi izrazito neugodne sestave prebivalstva v Gornji Savinjski dolini in zaradi že težko dojemljivih razmerij na podlagi tega, položaja zdravstvenega varstva v mozirski občini že kritičen. Več kot plačujemo, manj zdravstvenih uslug so deležni, sedanja »solidarnost« težav ne rešuje, ob tem niso izkoriščene notranje rezerve in težave se kopičijo. Zato v nobenem primeru ne bo odveč pogovor s predsednikom komiteja za družbene dejavnosti v občini Mozirje. Besedo ima Franc Vuga.

Voluntarizem ne prinaša revolucionarnih sprememb

Franc Vuga

»Nekaj več besed za uvod v problematiko zdravstvenega varstva v naši občini. V času, ko so se močno zaostriле gospodarske razmere in pogoji gospodarjenja, se vse negativne posledice kažejo tudi na področju družbenih dejavnosti. V naši občini pokrivalo v skupni porabi osem samoupravnih interesnih skupnosti, ki morajo zagotavljati sredstva za delovanje štirih samostojnih osnovnih šol s sedmimi podružnicami, za vzgojno-varstveno organizacijo z devetimi delovnimi enotami ter za splošno zdravstvo s petimi zdravstvenimi domovi. Vse našete izvajalske organizacije družbenih dejavnosti imajo sedež delovne ali temeljne organizacije v naši občini in imamo nanje tudi neposreden vpliv. To pomeni, da lahko ta del skupne porabe prilagajamo samó rezultatom gospodarjenja na območju naše

Za lepše obnašanje

Društvo šoferjev in avtomobanikov je imelo svojo letno skupščino. Ob tej priliki so pretresli vprašanja, ki tičejo šoferjev in njihovih delovnih nalog. Šlo je v glavnem za to, da tisti vozniki tovrstnjakov, ki v najtežjih okoliščinah opravljajo svoje delo, niso ustrgno obravnavani, tako dohodkovno, kot tudi glede skrajšane delovne dobe. Vemo, da so vozniki, ki s planin prevažajo les, po slabih, nevernih cestah še posebej obremenjeni, zato terjajo zaslužene olajšave.

Veliko je bilo povedanega o čedalje slabših medsebojnih odnosih na naših cestah. Vse manj je tovarištva, vse več nasilja in neupoštevanja prometnih predpisov in dobrih običajev. Opozarjali so na večjo pozornost pri šolanju novih voznikov, tu bi namreč morali več storiti za kulturnejše ob-

našanje v prometu. Pomočnik komandirja milice iz Mozirja Toplišek je podkrepil svoje opozorilo s številkami, ki dajo misliti. Tako smo zabeležili lani 4 mrtve, 47 poškodovanih, od teh 19 huje ranjenih, da o nastali škodi ne govorimo! To so seveda glasna opozorila k razsodnosti in razumnemu obnašanju na cestah. Pohvalili pa so traktoriste, ki so pokazali več znanja in zato med njimi ni bilo žrtev. Tako je morda dobro vedeti, da so miličniki prijaviли kar 677 kršiteljev v prometu, 44 voznikom pa so odvzeli vozniška dovoljenja, veliko prizadetih je bilo vinjenih. Tudi to pove svoj del zgodbe s ceste!

Solidarnost ne razrešuje težav

Vsi se zavedamo, da so družbene dejavnosti sestavni del družbene produkcije, vendar, če gospodarstvo ne more zagotoviti finančnih sredstev, oziroma ne zagotavlja dovolj dohodka, so to vse skupaj parole. Od dohodka posameznih občin je namreč odvisno, kako bodo obstajale posamezne družbene dejavnosti. Za našo družbeno-politično skupnost je značilno, da moramo okrog 43 odstotkov zbranih sredstev, zbranih za skupno porabo, nameniti izvajalskim organizacijam izven občine, in to tistim, imajo tudi do 20 odstotkov višji osebni dohodek, kot je pri nas. Ta pa z vsemi obveznostmi pobere 60 do 75 odstotkov vseh sredstev. Razkorak se povečuje, kar pomeni, da moramo zato zmanjševati sredstva za družbene dejavnosti znotraj občine.

Izvršni svet skupščine občine Mozirje je že v letu 1986 sprejel stališče, da se morajo vse organizacije družbenih dejavnosti znotraj občine uravnati po dohodku in bruto osebnemu dohodku v naši občini, kar je seveda povsem razumljivo. Iz našega gospodarstva namreč dobivajo finančna sredstva in ni nobenih dobrotnikov od zunaj, razen solidarnosti, ki pa ne razrešuje problematike. Pri tem smo seveda naleteli na negotovnost, predvsem zaradi tega ker se pač zelo radi primerjamo s sosednjimi bolj razvitimi občinami. Pri nas je to primer občine Velenje, kjer imajo, če se tako izrazim, izredne osebne dohodke, mi pa se ne primerjamo s tistimi občinami, ki so približno tako razvite, kot je naša.

našanje v prometu.

Društvo tudi sicer dobro deluje, združuje pa vsega 270 članov, kar za našo občino ni malo.

Prizidek za potrebe Delavske univerze v Nazarjih. Kot vse kaže, bodo prepotrebni prostori kmalu na voljo DU, ki dela sedaj v nemogočih prostorskih razmerah

Za zaščito kulturne dediščine

Iz naše doline so razni zbiralci starin in narodopisnih znamenitosti že marsikaj odnesli. Mnogo tega dragocenega narodnega blaga je preko raznih zvez bilo odprodanih, nekaj tudi v tujino.

Poznamo razne zbiralce, ki se izdajajo ljudem za predstavnike muzejev in podobnih institucij, nekaj je pa tudi takih, ki govorijo ljudem, da so proučevalci zgodovine oziroma narodopisja in da za to dejavnost potrebujejo željene predmete ali dokumente. Imeli smo celo primer, ko je neka tovarišica s potrdilom uglednega strokovnjaka zbirala dragocenosti, ki so potem končale za lepe denarce v tujini.

Da bi zaščitili vsaj tisto kar je po tolikih letih nerazumevanja za kulturno dediščino še ostalo, je Občinska kulturna skupnost v Mozirju uredila arhiv kjer se stekajo razne listine, predmeti in slike iz naše preteklosti. Te so vsak čas na voljo raziskovalcem in strokovnjakom in so strogo evidentirane. Za to gradivo je razumljivo, da bo ostalo in še v naprej služilo dokazovanju naše prvobitnosti in narodove zgodovine. Seveda pa je gra-

divo, ki roma v zasebne zbirke raznih namišljenih strokovnjakov za vedno izgubljeno in služi le zbirateljski strasti, nikakor pa ne javnosti.

Ne bi o tem izgubljali besed, če ne bi v okolici Šmartnega ob Dreti neki zbiralec, ki je sicer delavec pošte, nenehno odnašal gradivo, ki sodi v arhiv in javnosti, ne pa v njegovo zbirko. Ljudje mu zaupajo, ker pripoveduje vse mogoče, zakaj bo pač potreboval nabrano, ni pa seveda misliti, da bo to služilo raziskavam ali proučevanju... Dejstvo je, da tako izginjajo zadnji sledovi zanimivih dokazovanj, ki bi še kako bila potrebna strokovnjakom iz raznih ustanov, pa tudi našim študentom, ki često zaman iščejo vire za svoje raziskave in naloge.

Mislimo, da je treba občanom naliti čistega vina in jasno povedati, da po takih poteh, kot smo jo opisali, izginjajo velike kulturne vrednosti. Naša dolžnost pa bi bila, da jih ohranimo zanamcem!

Odbor za varstvo kulturne dediščine pri kulturni skupnosti Mozirje

Kviz

»Mladi in kmetijstvo«

Zgornjesavinjska kmetijska zadruga — TZO Kmetijstvo in Občinska konferenca ZSMS Mozirje sta v petek, 20. februarja 1987 organizirala v Novi Štifti občinsko kviz tekmovalstvo »MLADI IN KMETIJSTVO«. Aktivni mladih zadrugnikov Gornjega grada, Šmihela, Poljan, Ljubnega, Solčave in Nove Štife so se pomerili v znanju higijene pri kmečkih opravilih, zamrzovanju živil, izhodišč XII. kongresa ZSM Slovenije, živalskih kužnih boleznih, škodljivcev in razmnoževanju domačih živali.

Kviz je bil zanimiv in napet, saj so bili člani aktivov — tekmovalci dobro pripravljani. Posebno napeto je bilo ob koncu, ko sta se z dodatnimi vprašanji za zmago merili ekipi Gornjega grada in Nove Štife. Navsezadnje je zmagala ekipa mladih zadrugnikov Gornjega grada, ki se je tako udeležila regijskega tekmovanja 28. februarja 1987 v Mestinjah v občini

ni Šmarje pri Jelšah. Na dobro pripravljanim tekmovalnem večeru, ki je bil popestren s kulturnimi točkami, je med devetimi ekipami dosegla odlično tretje mesto. Čestitamo! Prvo mesto so dosegli mladi iz Šentjurja, drugo pa mladi iz Laškega.

Za organizacijo kviza v Novi Štifti so se potrudili člani aktivna mladih zadrugnikov Nove Štife in mladinci OO ZSMS Nova Štifa. Med kvizom so bila podeljena priznanja smučarjem aktivov, ki so imeli pred kratkim tekmovalje. Za prijetno razpoloženje pa je poskrbel ansambel Swing iz Gornjega grada.

Tekmovalci so prejeli brošuro Aleksandra Videčnika »Kmečko delavstvo v Gornji Savinjski dolini med prvo in drugo svetovno vojno« ter »O gozdnih delavcih Luč med obema vojnama«, knjige s kmetijskega področja, proučevanja ekipa pa še knjige »Slovenija«

Kakšna bo njegova usoda? Vsekakor tak kot ga vidite na sliki ne more kvariti okolja v osrčju Nazarjeh

Štafeta v celjski regiji

Petek, 27. marec 1987 je sedmi festivalski dan in hkrati zadnji dan štafete mladosti v SR Sloveniji. Ta dan bo štafeta v celjski regiji in sicer v Titovem Velenju. Moto prirediteljev sedmega festivalskega dne je: »Ta čas je naš čas, mi nimamo drugega časa, zato bomo tukaj in sedaj odpirali temeljna vprašanja našega življenja!«

Prireditve so:

— razstava najboljših likovnih in literarnih del na temo »Mir in razorožitev v svetu«

— projekcija filmov za mlade

— razstava fotografij (ekologija, štafeta mladosti itd.)

— tek po ulicah Titovega Velenja

— stojnice (ekološke, mirovne, štafeta mladosti, OZN, MDA...)

— Naša beseda '87 — predstavitev mladih s svojo dejavnostjo na področju kulture

— promena koncert Rudarske godbe

— kulturni program (sodelujejo folklor, pevski zbori, lokalni ansambli, plesni klub in skupine, kantavtorji, vojaški ansambel, recitatorji, lutke)

— okrogle mize: — seminar o ustanavljanju novih enot drobnega gospodarstva — za uravnoteženo gospodarsko strukturo, za dinamično gospodarstvo so torej takšne male,

fleksibilne, visoko tehnološko opremljene proizvodne enote ključnega pomena. Utegnejo biti eden vzvodov preseganja krize in premagovanja družbene interesnosti. Pomenijo možnost zaposlitve za tiste, ki jih bo prizadelo ukinjanje nerentabilnih proizvodenj.

— Ekologija, energija, varčevanje — temeljita in odgovorna razprava o nadaljnjem razvoju energetike in njenem vplivu na okolje v Sloveniji z razlago vseh potrebnih podlag za najširše razmišljanje o potrebni energiji v Sloveniji v prihodnjem obdobju, o ukrepih, ki naj bi jih sprejeli tako, da bi bili uvozo čim manj odvisni in da bi razpoložljivo energijo uporabljali smotrno.

— Položaj delavcev iz drugih republik — predstavitev izsledkov iz socioloških raziskav o delavcih iz drugih republik v Sloveniji, razprava s temi delavci o njihovem dejanskem položaju in predlagane rešitve o izboljšanju tega stanja. Poleg tega se bomo pogovarjali tudi o sklepih XII. kongresa ZSM Slovenije in njihovem odmevu v jugoslovanskem prostoru.

— praznovanje mladih — rock spektakel

Tudi z OK ZSMS Mozirje bomo aktivno sodelovali na teh prireditvah in organizirali prevoze mladih na to prireditev.

Želijo telefonsko povezavo

V krajevni skupnosti Nazarje so v lanskem letu pretežni del razpoložljivih sredstev namenili za izgradnjo pločnika ob družbenih stanovanjih, skozi središče kraja do šole in vrtca. S tem so veliko prispevali k večji varnosti pešcev, zlasti otrok. Problem je bil le v tem, da se sredstva v krajevno skupnost stekajo skozi vse leto. Zato so lahko naložbo sklenili šele konec leta, s tem pa je bil tudi znesek zanjo toliko večji. Drugi lep in uspešen zalogaj so zmogli skupaj s lovci, saj so ob Dreti zgradili lep in koristen lovski dom.

Seveda je bilo veliko tudi drugih nalog. Opravili so obsežne geološke raziskave zemljišča, predvidenega za mrliško vežico in pokopališče. To je v Nazarjah že nekaj let izredno pereč problem, saj je v tem kraju največ družbenih stanovanj v mozirski občini. Zelo aktivni so bili kulturniki in športniki, kot vsako leto tudi člani obeh gasilskih društev, ki veliko dela in časa namenja-

ta preventivi in vzgoji, zlasti najmlajših.

V skladu z denarnimi možnostmi bodo letos pričeli graditi vežico, asfaltirali bodo nekaj cestnih odsekov, zgradili dve avtobusni čakalnici in pričeli z deli na sekundarni kanalizaciji. Manjših nalog je še precej, zanemarili pa ne bodo organizacije različnih proslav, teh bo letos v krajevni skupnosti 12. To se jim zdi pomembno zlasti zato, ker želijo tudi na ta način v delo krajevne skupnosti vključiti še več mladih. Gosvinska ponudba v kraju je zelo slaba, zato si toliko več obetajo od novega sodobnega lokala s prenočišči. Njegova gradnja je že na vidiku, za kraj pa bo to izrednega pomena. Seveda je tu še obnova nekaterih mostov, širitev javne razsvetljave in še kaj, zelo pomembna vloga pa bo povezava visoko ležečih in krepko oddaljenih kmetij na Čreti z dolino s pomočjo brezžičnega telefona.

J. P.

Novinarski krožek

Novinarski krožek obiskuje dvanajst učencev. Obiskujejo ga učenci petega, šestih, sedmih in osmega razreda. Naš mentor je tov. Olga Levar.

Delo v novinarskem krožku je zelo zanimivo. Prvo uro smo se domenili za načrt našega dela. Izdajali bomo časopis, pisali in sestavljali spise, sodelovali bomo na natečaju IPP, urejali oglasne deske, sodelovali s PIL-om in Savinjskimi novicami. Najraje urejamo časopis Mladi flosar. V časopisu so članki o življenju na šoli, o raznih dogodkih, ki so nas razveselili ali razžalostili. Prispevki so tudi o najnovejši modi, najnovejših knjigah in najnovejših popevkih. Za zabavo sestavljamo tudi križanke, ki so jih naši sošolci z veseljem sprejeli. Denar, ki ga bomo tako zaslužili, bomo porabili za kak kratek izlet v naravo. Spise pišemo za časopis in za lepo urejene oglasne deske, sestavljamo

mo jih tudi za Savinjske novice! Na natečaj IPI bomo poslali najboljše naloge. Doslej smo vedno dobili kakšno priznanje, ki nas hrabri in daje veselje za vedno boljše delo. Naša tiha želja je tudi, da bi lahko naredili razgovor z vaščani. Razgovor naj bi se nanašal na želje, ki jih imajo ljudje glede okolja ali kulturnih ustanov. Že lansko leto smo naredili razgovor z večino delavcev naše šole. Delo je vsako leto bolj veselo. Učenci so nam predlagali, da jih obveščamo o naših najboljših in najslabših učencih. Zanima jih tudi sestavljanje lestvic najlepših imen. Za vse to dajejo sami predloge in so z nami zadovoljni. Z veseljem obiskujemo novinarski krožek in ga bomo še tudi naslednje leto.

Karolina Pečnik
OŠ Ljubno
Novinarski krožek

**SOZD MERX CELJE
GP »TURIST« NAZARJE**

objavlja
prosta dela in naloge

- VODJA POSLOVNIH ENOT**
(oblikovanje gostinsko turistične ponudbe)
Pogoji: višja oz. srednja strokovna izobrazba gostinske ali turistične smeri, — 3 leta delovnih izkušenj
- STREŽBA SLAŠČIC IN PIJAČ (2 delavca)**
(za slaščičarno v Nazarjah)
Pogoji: IV. stopnja izobrazbe gostinske smeri, — opravljen pripravniški izpit

Za vsa navedena dela in naloge bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas.
Določeno je poskusno delo.
Prijava pošljite v roku 8 dni po objavi na naslov:
GP »TURIST« Nazarje, kjer lahko dobite tudi vse dodatne informacije o pogojih dela, osebnem dohodku itd.

Prizor, ko otroci v Radmirju težko pričakujejo avtobus, da jih popelje na snežne poljane

Ne bilo bi napačno opozoriti naše občane na malomarni odnos do hišic na avtobusnih postajah, tudi tukaj pokažemo svoj kulturni čut.

**SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE
Občinski sekretariat**

objavlja
prosta dela in naloge

ČISTILKE

(I. stopnja zahtevnosti — končana osnovna šola, poskusno delo 1 mesec)
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati-ke pošljejo do vključno 15. 4. 1987 na naslov:
SO Mozirje — Občinski sekretariat, 6330 MOZIRJE.

**OBČINSKA RAZISKOVALNA SKUPNOST
MOZIRJE**

RAZPIS

za prijavo raziskovalnih projektov in nalog za delovni program Občinske raziskovalne skupnosti Mozirje za leto 1987

- Pri razpisu lahko sodelujejo:
  - delavci v raziskovalnih organizacijah, ki so registrirane v razvidu raziskovalnih organizacij SRS,
  - delavci v drugih organizacijah združenega dela, ki opravljajo delo na področju raziskovalne dejavnosti,
  - delovni ljudje in občani, organizirani v družbenih organizacijah in društvih, ki s svojimi programi prispevajo k uresničevanju raziskovalne dejavnosti.
- Raziskovalci lahko prijavijo raziskovalne naloge v okviru naslednjih raziskovalnih projektov:
  - ekologija,
  - energetika (izkoriščanje vodnih virov, varčevanje in smotrna raba energije),
  - elektronika (avtomatizirano računalniško vodene proizvodne linije, računalniško krmiljeni obdelovalni stroji, stroji in naprave za pridobivanje hrane in zaščito okolja),
  - biotehnologija (uporaba teh dosežkov v proizvodnji hrane, intenzivna vzreja živine, intenzivna proizvodnja lesa),
  - mehanska predelava lesne mase,
  - kommunikacijski in informacijski sistem,
  - reševanje razvojnih problemov v zdravstvu, šolstvu, kulturi in gostinsko-turistični dejavnosti,
  - kulturno zgodovinske raziskave.
- Prijava raziskovalne naloge naj vsebuje:
  - opredelitev izvajalca in nosilca raziskovalne naloge,
  - izhodišče in cilje raziskovalne naloge,
  - namen raziskovalne naloge,
  - utemeljitev in uporabnost raziskovalne naloge,
  - obrazložitev dela in časovni potek naloge,
  - vrste raziskav v raziskovalni nalogi,
  - finančni predračun za raziskovalno nalogo.
- Za večletne naloge morajo izvajalci predložiti okvirni program za celotno obdobje izvajanja in podrobno razčlenitev za potek dela v letu 1987.
- Rok za prijavo raziskovalnih nalog je 20. april 1987.
- Prijave zbira Občinska raziskovalna skupnost Mozirje.

**VZGOJNOVARSTVENA ORGANIZACIJA
MOZIRJE**

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

- V DE Mozirje varuhinje predšolskih otrok za določen čas s polnim delovnim časom od meseca marca 1987 do vrnitve delavke s porodniškega dopusta — okvirno do 14. 6. 1988.
- V DE Nazarje varuhinje predšolskih otrok za določen čas s polnim delovnim časom od meseca marca 1987 do vrnitve delavke s porodniškega dopusta — okvirno do 12. 4. 1988.

Kandidatke morajo predložiti do osmega dne po objavi naslednjo dokumentacijo:

- ponudbo za sprejem v delovno razmerje s kratkim opisom predhodnih zaposlitev
- fotokopijo spričevala o končani šoli
- fotokopijo rojstnega lista
- Stanovanja ni.

 Kandidatke naj pošljejo ustrezno dokumentacijo na naslov: VVO Mozirje 63330 Mozirje, vse informacije lahko dobijo na tel. 831-315. O izidu razpisa bomo kandidatke obvestili v osmih dneh po izbiri.

Društvo upokojencev Ljubno obvešča vse svoje člane, da bo letna konferenca dne 21. 3. 1987 v prostorih osnovne šole Ljubno
Zaželjena je udeležba v čim večjem številu. Odbor.

Servisno-montažna obratovalnica TORI — Rifelj v Gornjem gradu potrebuje za določen čas nekvalificiranega delavca za delo v montaži. Prijavite se lahko prek telefona 842 041 ali osebno. Gre za delo za določen čas.

**ISKRA ELEMENTI — FERITI,
Ljubljana, Stegne 19**

objavlja prosta dela in naloge

v proizvodnji LJUBNO

VZDRŽEVALCA ELEKTRONIKE

Pogoji: elektrotehnik — šibki tok, 3 leta delovnih izkušenj na podobnih delih.

**TEHNOLOGA
za oblikovanje delovnih mest**

Pogoji: višja ali srednja izobrazba strojne ali elektro stroke, delovne izkušnje na podobnih delih zaželene.

**RAČUNALNIŠKEGA TEHNIKA
za avtomatsko obdelavo podatkov**

Pogoji: računalniški tehnik, delovne izkušnje zaželene.

**VEČ DELAVK
za dela v montažni proizvodnji**

Pogoji: dokončana osnovna šola, dvoimensko delo.

v proizvodnji SOLČAVA

POMOČNIKA VODJE

Pogoji: elektrotehnik — šibki tok, 2 leti delovnih izkušenj ali RTV mehanik, 3 leta delovnih izkušenj.

**VEČ DELAVK
za dela v montažni industriji.**

Delo združujemo za nedoločen čas s 3-mesečnim poizkusnim delom.
Pisne prijave z dokazili pošljite v 8 dneh na naslov: ISKRA ELEMENTI — FERITI, Ljubljana, Stegne 19. Pojasnila dajemo po telefonu (061) 576-928.

Letos so pripravili na Golteh vrsto zanimivih tekmovanj, tudi mednarodna

**Gozdno gospodarstvo
Nazarje
TOZD Gozdarstvo Luče**

objavlja javno licitacijo

- Zastava 750, letnik 1978
- Motorne žage Jonsereds TIP 510

Licitacija bo v soboto, dne 28. 3. 1987 ob 9.00 uri pri TOZD Gozdarstvo Luče.
Prometni davek plača kupec.
Po nakupu blaga reklamacij ne upoštevamo.

**Spremembra prispevkov
za zdravstvene storitve**

Vsako leto s 1. marcem se spremenijo prispevki, ki jih plačujejo uporabniki zdravstvenih storitev (participacija). Na podlagi določil sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva se zneski participacije povečajo za enak odstotek, kot so se v preteklem letu povečali povprečni osebni dohodki na zaposlenega delavca v SR Sloveniji. Po podatkih Zavoda SR Slovenije za statistiko so se v letu 1986 povprečni osebni dohodki na zaposlenega povečali za 122,8% in se torej za enak odstotek povečajo prispevki za zdravstvene storitve.

Plačevanja participacije so tudi v bodoče oproščeni tisti uporabniki, ki jih določa zakon o zdravstvenem varstvu in sporazumu o uresničevanju zdravstvenega varstva. To so posamezne kategorije uporabnikov, kot npr. otroci, borci NOV, upokojenci, ki prejemajo varstveni dodatek ali zajamčeno pokojnino, vojaški invalidi in civilni invalidi vojne ter nekateri drugi upravičenci, ki so oproščeni plačila v zvezi z zdravljenjem določenih bolezni. Za te uporabnike velja oprostitev plačevanja za vse zdravstvene storitve. Za nekatere uporabnike velja delna oprostitve, tako so uporabniki, ki so stari nad 70 let osebe z najmanj 70% telesno okvaro oproščeni le za preglede pri splošnem zdravniku in za zdravlila. Pri tem velja opozoriti, da odstotek telesne okvare ne pomeni odstotka invalidnosti, saj je možno, da oseba, ki je 100% invalid, nima ugotovljene telesne okvare v smislu predpisov pokojninsko-invalidskega zavarovanja.

Novi zneski participacije, ki so enotni za vso SR Slovenijo, so naslednji:

Zap. št.	Zdravstvene storitve, zdravila, pripomočki	Znesek din
1.	Za prvi kurativni pregled pri zdravnikih v osnovni zdravstveni dejavnosti	450
2.	Za obisk zdravnika na domu, ki je bil opravljen na zahtevo uporabnika ali njegovih svojcev	1.270
3.	Za vsak prvi pregled pri zdravniku v specialistični ambulanti dejavnosti z napotnico zdravnika ali brez nje, če ta ni predpisana	960
4.	Za vsak ponovni obisk ali pregled pri zdravniku specialistično-ambulantne dejavnosti, vendar največ za 3 obiske, ki sledijo prvemu specialističnemu pregledu	270
5.	Za prvi obisk pri zdravniku in zobozdravniku v nočnem času med 22. in 6. uro zjutraj: — pri zdravniku osnovne dejavnosti — pri zdravniku specialistične dejavnosti	850 1.870
6.	Za zobozdravstvene storitve: — za vsako zalivko — za polno kovinsko prevleko — za druge prevleke — za inlay, nadzidek — za vsako krono (z zatičkom) — za vsako nadomestilo fasete, cementiranje stare prevleke, demontažo prevleke ali krone, oddelitev vmesnega člena ali gredi — za začasno prevleko ali člen v začasnem mostičku — za gred, opornico ali jahač — za vsako totalno protezo — za vsako parcialno protezo — za vsako reparaturo, prilagoditev stare proteze, podložitev ali reokluzijo	450 2.990 3.810 2.050 4.260 450 780 2.050 6.130 7.690
7.	Za posamezno zdravlilo, pomožni in sanitetni material ob prevzemu v lekarni na recept	330
8.	Za mehanična kontracepcijska sredstva, ki se ne predpisujejo na recept	2.140
9.	Za umetno prekinitev nosečnosti, ki ni medicinsko indicirana	3.810
10.	Za vsak prevoz z reševalnimi in drugimi posebnimi prevoznimi sredstvi, ki ga potrdi zdravnik ob posameznih primerih zdravljenja	1.270
11.	Za ortopedske in specialne čevlje	7.690
12.	Za nepodložene usnjene rokavice, estetske rokavice za protezo in za komplet navlek na krn po amputaciji	2.560
13.	Za proteze, ortotične pripomočke, aparat za ekstenzijo in za prosto stoječi posteljni trapez	2.560
14.	Za kilni pas	2.560
15.	Za bergle	670
16.	Za aparat za omogočanje glasnega govora, za slušni aparat	3.410
17.	Za invalidski voziček, za elektronsko funkcionalni stimulator	10.650
18.	Za očala	850
19.	Za kontaktna stekla	6.840
20.	Za očesno protezo	1.110
21.	Za oskrbni dan v bolnišnici ali zdravilišču pri neprekinjeni oskrbi za največ 15 dni oziroma pri večkratni hospitalizaciji za največ 30 dni v koledarskem letu — na dan	1.020

Novo participacije se uporabljajo od 1. marca 1987 dalje.

**ZVEZA SINDIKATOV SLOVENIJE
OBČINSKI SVET MOZIRJE
OBČINSKA KONFERENCA SZDL
MOZIRJE**

RAZPISUJETA JAVNO

licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

Osnovno sredstvo	Izključna cena
1. Razmnoževalni stroj GESTETNER 1520	200.000.—
2. Fotokopirni stroj OLYMPIA OMEGA 303	200.000.—

Licitacija bo v torek, 31. marca ob 8.00 uri v prostorih DPO Mozirje.

Ogled navedenih strojev je možen eno pred pričetkom licitacije. Na licitaciji lahko sodelujejo fizične in pravne osebe. Za sodelovanje na licitaciji je potrebna 10% varščina.
Osnovna sredstva se prodajajo po sistemu VIDENO-KUPLJENO.
Vse dodatne informacije dobite na tel. 831-850 ali 831-084.

**GG NAZARJE
TOK Nazarje
MERCATOR ZKZ MOZIRJE
TZO Kmetijstvo**

VABILO

Vabimo vse kooperante TOK Gozdarstvo Nazarje in člane TZO Kmetijstvo Mozirje na zbor članov in kooperantov, ki bodo v času od 30. 3. 1987 do 1. 4. 1987 po sledečem razporedu:

Ponedeljek 30. 3. 1987	ob 8. uri
— v gostišču »Zadružnik«	SOLČAVA
— v zadržnem domu	LJUBNO
— v zadržnem domu	NOVA ŠTIFTA
— v zadržnem domu	ŠMARTNO
Torek 31. 3. 1987	ob 8. uri
— v zadržnem domu	LUČE
— v zadržnem domu	RADMIRJE
— v zadržnem domu	KOKARJE
— v zadržnem domu	LJUBIJA
Sreda 1. 4. 1987	ob 8. uri
— v zadržnem domu	BOČNA
— v gostišču DREN na	REČICI
— v gostišču MENINA	GORNJI GRAD
— v gostilni	ŠMIHEL

DNEVNI RED:

- Poročilo o poslovanju TOK in TZO v letu 1986
  - Proizvodno finančni plan TOK in TZO za leto 1987
  - Program intervencijskih sredstev za leto 1987
  - Razna problematika
- Udeležite se zborov v čim večjem številu.

Spet igra v Nazarjah

Po daljšem času so v PD Nazarje spet oživel dramsko skupino. Res je, da so vedno za proslave prirejali razne prizore, vendar pa celovečerne igre že nekaj časa niso dali na oder.

»V program ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika so torej prispevali Finžgarjevo igro Veriga. Režirala jo je Danica Sever, sicer diplomirana pravica v Glinu. Kaj je o tem sama povedala?

»Razmišljala sem kakšna naj bi bila igra, ki jo bomo igrali. Žal je le malo ustreznega gradiva na voljo. Najprej sem želela kako spevoigro, pozneje pa sem se odločila za Finžgarja, saj gre za naše izvorno delo. Malo sem pomislila, da morda igra ne bo dobro sprejeta, saj je čisto slišati razne strokovnjake, da imenujejo predvajanje starejših del, kot da gre za igro vzeto »iz naftalina«. Sem pač tvegala, tem lažje ker od mladih igralcev ni bilo nobene pripombe v tem smislu. Sploh pa so mladi sami predlagali, da igramo, to je seveda za režiserja znatno lažje, kot pa da je to sklep nekega organa pri društvu. S 14 mladimi igralci ni bilo v ničemer težav, čeprav nekateri niso imeli nobenih izkušenj na odru, je šlo. Le prilagoditi se je bilo treba našemu odru, ki prostorsko precej omejuje možnosti. In kot kaže, so gledalci našo igro sprejeli z navdušenjem, pa tudi deklinski zbor, to je za nas zelo ohrabrujoče. Polna dvorana je eno, vendar pa je glavno kako se oglašajo

gledalci po koncu in prav to nas je razveselilo, zelo so ploskali!«

Že v osnovni šoli so me navdušili za oder in nastopanje. Potem je sledil čas, ko sem kot dijakinja in pozneje študentka ob vsaki priliki pomagala v domačem kraju. Kulturno delo je del mene in ob tem sem srečna. Človek pač mora poznati še kaj drugega kot službeno denarja. To je sicer potrebno, pa tudi ono drugo je pomembno za človeka, ki ne hodi z zavezanimi očmi skozi svet. Končno pa smo dolžni nekaj storiti za dom in našo omiko. V Nazarjah je tako, da mladina ne glede na poreklo pridno pomaga. To ste verjetno tudi sami opazili, da leži vse kulturno delo v kraju na mladih. Prav je tako in tako je že od nekdaj bilo!«

Kako je igrati domačo igro?

»Vsekakor je nam bližja vsebina, ki je naše pristno izročilo. Tu gre za doživljanje v nekaj našega, globoko občutenejega. Ko smo pred leti igrali neko tuje delo, tega nismo občutili. Globoko občutena vsebina pa je na odru bolj dana in od gledalcev lepo sprejeta. Zanimivo je, da ljudje le potrebujejo nekaj domačega, nekaj za njihovo vsestransko razumevanje. Pa čeprav stara, je vendarle Veriga vsa naša in verno izročilo našega nekdanjega časa.«

Nazarjskim igralcem in pevkam želimo še veliko volje do dela in prizadevnosti.

»Samuraj« Gornji grad

IU — jutsu (beri džū — džic) sekcija je bila ustanovljena leta 1984. Ker nismo mogli biti registrirani kot samostojen klub, smo morali stopiti v TVD Partizan Gornji grad. Je pa to eden redkih klubov ki je samostojen v Sloveniji. Veščine trenirajo tudi pripadniki RSNZ kar sovпада v njihovo poklicno področje. Od ustanovitve pa do danes je to borilne veščine obiskovalo okoli štirideset članov in članic. Vendar ostali so samo najbolj vztrajni, saj v naši sekciji ni prostora za neresne, pijance in druge, ki bi veščino izkoristili v svoje podle namene.

Iu — jutsu je stara japonska borilna veščina in služi predvsem samoobrambi, vendar pa vsebuje tudi nekaj prijemov, od katerih so nekateri lahko smrtni. Seveda pa je ta del veščine rezerviran za višje pasove in za mojstre.

Za vse kar smo se naučili smo dolžni zahvalo mojstru Škraber Mirkotu, ki nesebično žrtvuje svoj čas za malenkostno nagrado.

Borilna veščina Iu — jutsu ni šport, zato ni zmagovalcev in ne poražencev. Vsi smo enaki in skupaj premagujemo

slabost, ki je zakoreninjena v vsakem človeku. In prav s premagovanjem tega oblikujemo v sebi boljšega človeka. Smo zato tudi vedno pripravljene pomagati šibkejšemu. Mi smo proti vsakemu nasilju. Prav zaradi zaprtosti pri urjenju smo prevečkrat na stranskem tiru pri delitvi denarja, ker TVD Partizan ne prinašamo tako imenovanih točk, ki so menda osnova pri delitvi finančnih sredstev.

Velik pomen ima Iu — jutsu pri krepitvi SLO in DS. Sekcija je v treh letih delovanja organizirala dva deset dnevna seminarja. Demonstracije svojega dela smo pripravili tudi v okviru Čebelarskega praznika v zadovoljstvo mnogoštevilne publike.

Posebna zahvala pa gre DO Elkroj, ki nam je podarila blago za kimona, turističnemu društvu Gornji grad in štabu TO občine Mozirje za finančno pomoč.

S tem zapisom sem poskušal vsaj delno opisati naše delo in pa opozoriti tudi na težave, ki nas spremljajo pri osvajanju znanja Iu — jutsu tehnike!

Edi Mavrič

V Šmartnem brez vlečnice

Športno društvo Lipa v Šmartnem ob Dreti je vrsto let pospeševalo smučanje na poljanah v ožji okolici. Svoječasno so se celo nabavili 20 parov tekaških smuč, ker so želeli ta šport bolj razširiti v svojem kraju. No, kot kaže se tekaštvo ni obneslo, bolj pa je zanimanje za smučanje ob vlečnici.

Imeli so takšno vlečnico v Rovtu, pa je letos, ali bolje lani lastnik zemljišča uporabo na njegovem zemljišču prepovedal. S tem je seveda bila vzeta možnost smučanja doma in še poceni povrh. Znano je, da je smučanje ob večjih vlečnicah zelo drago in marsikdo si ga pač ne more več privoščiti. Prav zato je bila prepoved še večji

udarec in to je posebej prizadelo domače šolarje, ki predstavljajo up domačega smučanja. Saj so dobri in tekmujejo v raznih starostnih skupinah.

Svojo skrb posvečata mladim smučarjem kot trenerja Božo in Adi Govek. Skrbita tudi, da bi se smučanje med najmlajšimi čim bolj utrnilo, zato si v Šmartnem prizadevajo urediti smučišče drugod in prestaviti vlečnico, da bo tako vsem na voljo v zimskem času.

V Šmartnem so znani po tem, da pripravijo razne množične športne prireditve in kaj lahko bo tudi smučanje pri njih množično!

Lutkarji PD Mozirje, ki jih vodi Jure Repenjšek

Lutkarstvo ni igrača

V naši dolini so že nekaj let dejavni mozirski lutkarji. Gre za sekcijo prosvetnega društva Mozirje. Vse povsod kjer so bili so si pridobili prijatelje, zato jih tudi vabijo od povsod.

Jure Repenjšek, likovno-tehnični pedagog iz COŠ Gornji grad vodi to mlado družino. Sam je seveda navdušenec za to dejavnost, saj bi sicer ne zmozel vsega kar sam. Gre namreč za razna pripravljala in organizacijska dela, ki jih mora poleg tehničnih opravljati. Pred leti je njegova sestra Marjana prinesla lutkarski duh iz celjske pedagoške šole domov in navdušila je brata za sodelovanje in tako se je vse začelo.

Največ lutkarjev je še tistih, ki so že v osnovni šoli pričeli delo z lutkami. Te imenujemo animatorje, to bi bilo podobno kot na odru igralec. Jure Repenjšek pravi, da je delo v lutkarstvu zahtevno, saj mora animator lutki vdihniti življenje, da ta lahko nastopa.

Sedaj predstavljajo delo

Mozirski pust

Letos sta pustom zagodla zima in naravnost polarni mraz. Seveda so vsemu na vkljub opravljali svoje staro poslanstvo. Predvsem so nekatere točke posodobili, vsebino pa modernizirali. Vodilo vseh prireditev je bilo »Kam plujemo«. To je kar izrazilo in žgečljivo vprašanje na kate-rega so pustni vedeli ustrezne odgovore. Kot vsako leto, so tudi letos veliko modrega odkrili glede ustalitve gospodarstva in vsaki delovni organizaciji svetovali po svoji pustni modrosti. Da pa bi bili nazorni, so prinesli v dar kakšne delovne pripomočke, seveda najsodobnejše izdelke vrhunske kakovosti. Ta njihov dar je seveda terjal z druge strani podobno dejanje... če je povsod to držalo bodo drugo leto sami povedali. Ob prevzemu oblasti na občini so naredili presunljiv nagovor županu, prislednikom, prisklednikom in podložnikom. Pustni župan je stvar hudo resno speljal in pri tem podčrtal svojo odgovornost za od njega sprejete ukrepe. V javnem govoru je navedel naložbe, ki jih bo sproedel pustni magistrat. Tu ni pozabil »vrtca v zadrugi«, ki

Marsovčki hočejo na zemljo. V okviru letošnjega kulturnega praznovanja so pripravili številne nastope in povsod so poželi navdušenje in hvaležnost, to pa je za tiste, ki stojijo za odrom največ. Zato je zmotno misliti, da je lutkarstvo namenjeno le otrokom. Povsod po svetu je to dejavnost, ki pritegne tudi odrasle. Da je tako, pričajo izjave številnih odraslih obiskovalcev.

Mozirski lutkarji so uspešni in marljivi, zato je sedaj vrsta na njih, da se predstavijo na slovenskem srečanju lutkarjev v Mariboru. To je vsekakor veliko priznanje, ki ga želijo z dobrim nastopom opravičiti. Vse to dobro vedo v mozirskem prosvetnem društvu, kjer najdejo lutkarji vse razumevanje.

Lutkarji bi radi pridobili širši krog prebivalstva, zato si želijo nastopati v kolektivih. Verjetno bo tudi predsodek, da so lutke le za najmlajše kmalu pozabljen.

se z drugimi besedami imenuje bife, za Komunalno podjetje načrtuje večje upravne prostore, Savinji priporoča nov diskont in še bi lahko naštevali njegove modrosti. Kot vse kaže, so pustni tokrat temeljito obdelali davčne dajatve in predlagali novosti, pa še sproti so delili komu nasvete, to je seveda naporno in odgovorno delovanje pustnega magistrata trga Mozirje.

Po koncu pustnih norčije je predstavnik za javnost Stane Podsedenski dejal, da so skušali program izpeljati dostojno in načrtno, vendar se vedno zgotovi, da kdo zdrsnje z določene ravni, to je tudi pustom dovoljeno. Volja, da bi pustovanje dobilo kulturne okvire, seveda povzročajo določene premike znotraj pustov, ko nekateri še vedno mislijo, da je pust namenjen le njih v zabavo, ne pa da gre za resno prireditev, ki naj bi pritegnila pozornost ljudi tudi zunaj občine. Pri tem je podčrtal, da vsaka sličnost s predvajanimi osebami je zgolj naključna! Pusti nimajo namena žaliti, ampak satirično prikazovati življenje.

Za svinjsko glavo je šlo!

Kooperanti GG Nazarje, TOK že vrsto let pripravljajo tekmovalne smučarje za pokal »svinjske glava«. To se je že udomačilo in letos so Lučani pripravili progno in vse drugo za srečanje kooperantov v okviru Gozdnega gospodarstva.

Tekmovali so na Kumerjevem nad Lučami in kot trdijo

udeleženci je bila progna odlično pripravljena, pa tudi sicer je bila organizacija zelo dobra.

Tekmovalo je več kot 90 smučarjev obeh spolov in raznih starosti. Želeli smo objaviti rezultate, pa od pristojnih nismo dobili podatkov. Pa drugič...

Mladi skakalci na Ljubnem

Ljubenska osnovna šola je neusahljivi vir talentiranih smučarskih skakalcev. Zanimanje in navdušenje za smučarske skoke med fanti starimi 8—10 let je tolikšno, da bi kdaj pa kdaj svoje šolske obveznosti postavili kar na stranski tir.

Če je na neki šoli trideset in več fantov, ki se ne bojijo spustiti po 25-metrski skakalnici, potem je za njih potrebno organizirati šolsko prvenstvo. Kaj zato, če nekateri skačejo kar z alpskimi smučkami. Za vse, ki bi si želeli pomeriti na šolskem prvenstvu pač ni dovolj pravih skakalnih smuč. SSK Ljubno ob sodelovanju ŠSD na osnovni šoli že nekaj let organizira šolsko prvenstvo v smučarskih skokih. Posebej je potrebno poudariti,

da je prvenstvo organizirano ravno tako kvalitetno, kot največje skakalne prireditve na Ljubnem. Prisotni so sodniki, merilci, gledalci so učenci, ki ne skačejo, najboljši pa prejmejo priznanja in praktične nagrade. Letos so se tekmovalci pomerili v dveh kategorijah — na manjši in večji skakalnici. Na manjši skakalnici je bil prvi Grohar Gorazd, drugi Juvan Klemen in tretji Pintar Luka, na večji skakalnici pa je bil prvi Volovšek Simon, drugi Grohar Bogdan in tretji Murko Tomaž.

Že nekaj let tekmuje tudi deklica Volovšek Meta, ki se skakalnice prav nič ne boji, vsako leto pa premaga tudi nekaj fantov.

RAJKO PINTAR

Pusti že vedo kaj se kje potrebuje. Tokrat to ni bilo namenjeno sami zadrugi pač pa???

Debelaku memorial

Na Ljubnem že dolgo nismo bili priča tako lepi in kvalitetni smučarski prireditvi, kot je bil letošnji memorial Franca Naraločnika. Posebno obeležje so tekmi dali tudi številni gledalci, saj se jih je ob vznožju skakalnice zbralo okoli 500.

Memorialne tekme se je udeležil tudi državni reprezentant Janez Debelak, doma iz Blaslovč, ki sicer tekmuje za Elektrotehno Ilirijo iz Ljubljane. Janez Debelak je dosegel tudi daleč najdaljša skoka in sicer 61 in 62 metrov. Tekmovanja se že nekaj let zapored udeležujejo tudi tekmovalci iz Avstrije in sicer iz športnega društva Zahomec, ki je dalo že mnoge avstrijske reprezentante in tudi največje mojstre skakalnega športa v svetu.

Istočasno z memorialno tekmo je potekalo tudi regijsko prvenstvo za člane in mladince. Tu so

imeli veliko uspeha tudi ljubenski skakalci, saj so med člani zasedli drugo in tretjo mesto, med mladinci pa tretje mesto.

Člani SSK Ljubno so ponovno dokazali, da so sposobni organizirati še tako velika tekmovanja.

Rezultati:

Memorial Franca Naraločnika — člani: 1. Debelak Janez, Elektrotehna Ilirija, 2. Mihelič Matjaž, T. Velenje, 3. Kugler Jožko, Braslovče Andraž. Mladinci: 1. Moser Kristian, Zahomec, 2. Kovačič Ivan, Celje, 3. Rousch Peter, Zahomec. Regijsko prvenstvo — člani: 1. Mihelič Matjaž, T. Velenje, 2. Kopačar Jožko, Ljubno, 3. Orešnik Marko, Ljubno. Mladinci: 1. Kovačič Ivan, Celje, 2. Tamše Roman, T. Velenje, 3. Centrih Marko, Ljubno.

RAJKO PINTAR

Za »Zlato puščico«

V zimskih mesecih so v OSO, kjer imajo ustrezne prostorske pogoje za streljanje z zračno puško tekmovali za družinsko »Zlato puščico«, ki so jo osvojili naslednji najboljši strelci iz posameznih OSO:

STRNAD Henrik, OSO Gornji grad,

HAJDINJAK Tine, OSO Mozirje,

ZEHELJ Dušan, sekcija Bočna, WEISS Ivan, OSO Šmartno/D., ŠIMENC Ivan, OSO Rečica/S.

Najboljši posamezniki iz OSO pa so v nedeljo, 15. 2. 1987 na strelišču v Mozirju tekmovali za občinsko »Zlato puščico«. Med 13 strelci je zmagal KOLAR Slavko — sekcija Bočna, pred ZEHELJ Vinkom — sekcija Bočna in

ŠIMENC Ivanom — OSO Rečica/S.

Nihče od tekmujočih ni dosegel norme za republiško tekmovanje, vzrok temu pa so v največji meri neustrezni pogoji za vadbo pa tudi občinska strelska zveza zaradi skromnih finančnih sredstev ne more nabaviti kvalitetnih pušk.

Razpisanega občinskega tekmovanja z zračno puško za šolska športna društva v občini Mozirje so se udeležili samo pionirji in pionirke ŠSD Gornji grad z dvema ekipama. Ostale tri osnovne šole se iz neznanih razlogov tekmovanja niso udeležile iz česar lahko sklepamo, da na šolah ni zadostne zainteresiranosti in resnosti za to zvrst športa.

B. KRIZNIK

Zelo posvečena so delovali »kurenti« kot gostje v Mozirju

Zato je župnik Anton Zajringer (Sairinger) ob pomoči kaplana Jakoba Paltaufa pričel z gradnjo novega šolskega poslopja. Leta 1833 so podrli nekdanje Markatenderjevo kočjo, ki je stala na mestu današnje stavbe, v kateri je slaščičarna, hkrati pa so porušili kaplanijo (utrjen vhod v cerkevni tabor) in tam postavili novo, dvonadstropno stavbo. Pri tem so mnogo pomagali prebivalci. V novozgrajeno hišo se je vselil kaplan in tudi šola je tam našla ustrežnejše prostore v stavbi brezplačno. (3) Stavba sama je ostala vse do leta 1941 v cerkveni lasti.

Šolski okoliš

Sprva šolskega »okrožja« niso točno določili. Veljala je svobodna odločitev staršev, ali so otroke šolali, ali ne. Seveda se je na ta način krog šolarjev ožil na določene imovitejše kroge in predvsem tržane.

(3) Ustanovna listina z dne 15. marca 1863, Župnijski urad Mozirje

Šele leta 1837 so z ukazom odločili, da je treba šolske okoliše natančneje opredeliti. Vendar je pri tem veljalo načelo oddaljenosti od šole. Tako otroci, ki so imeli več kot pol ure hoda do šole, niso bili med šolskimi obvezniki.

Uvedli so šolske popise otrok in zadolžili upravitelje šol za strogo izvajanje šolske obveznosti tudi za ceno kazni tistim, ki otrok niso pošiljali v šolo, če so bili za to sposobni.

Tako je v sedanji krajevni skupnosti Mozirje bilo troje šolskih okolišev, namreč za šolo Mozirje, šolo Šmihel in pozneje za šolo Lepa Njiva.

Šolske oblasti

Med vladavino cesarja Franca Jožefa I. (1848 — 1916) so predali vodstvo in nadzor nad šolstvom cerkvenim oblastem. Od leta 1864 so delovali šolsko-cerkveni opravilni odbori, ki so v celoti skrbeli za delovanje šole. Tu velja omeniti zanimivo nalogo šolskega »ogleda«. To so bili ljudje, ki so v kraju veljali za zelo ugledne, imeli pa so nalogo skrbeti za šolsko poslopje

in — kot je zapisano v prvem delu šolske kronike — »da je po svoji moči v sporazumljeni z učiteljstvom pouk pospeševal«. Prvi znani mozirski šolski »ogleda« je bil Vincenc Hofbauer (1839 — 1847).

Zakon iz leta 1868 je prinesel glede nadzora nad šolstvom velike spremembe. (4) Nadzor nad šolami in njihovo vodstvo sta odslej pripadala državi. Imenovani so bili deželni, ok-

rjni in krajni šolski sveti. Slednji je deloval tudi v Mozirju. Za naše območje je bil okrajni šolski svet v Gornjem Gradu. Mozirski krajni šolski svet je prevzel posle od trške uprave 1. septembra 1870. Ta svet je imel 8 članov, od katerih jih je 5 volil občinski svet, enega okrajni šolski svet, v njem pa sta bila tudi župnik in upravitelj šole. Prvi predsednik šolskega krajnega sveta je bil Anton Goričar. Nadzor pouka so opravljali deželni in okrajni šolski nadzorniki, slednji so prihajali vsaj enkrat letno na šolo in o svojih ugotovitvah napisali zapisnik. V gornjegrajskem predelu je bil prvi nadzornik Kapun (1869 — 1873).

(4) Avstrijski zakon o šolstvu z dne 25. maja 1868

Razvoj mozirske šole

Na seji krajnega šolskega sveta 14. julija 1872 so sklenili razširiti mozirsko šolo iz enozrednice na dvorazrednico. To je potrdil tudi okrajni šolski svet. Novembra 1873 so pričeli s poukom v dveh razredih. Vendar se je kmalu pokazalo, da so za takšno razširitev šolski prostori pretensni. Najeli so sobo za 1. razred v hiši mozirskega zdravnika Laykaufa, ki je tudi postala pretensna, zato je takratni načelnik krajnega šolskega sveta Jože Lipold preuredil na svojem gospodarskem posloju (Lipoldov marof) ustrezno šolsko sobo. Ta zgradba je stala pod sedanjim občinskim poslojem in so jo v sedemdesetih letih porušili. Prvi razred šole se je leta 1889 preselil na Lipoldov marof. Namerna krajnega šolskega sveta, da se dvorazrednica takoj spremeni v štirirazrednico, ni našla podpore v okrajnem šolskem svetu in tudine v deželnem.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Skakalnica na Ljubnem

Seidl pripoveduje: Lovec na gamse

(3. del)

V pripovedki Johanna Gabriela Seidla se (v Logarski dolini) križajo usode treh ljudi: za lepo Rožico se potegujeta lovca Tona in Naca, ki pa si mora pomagati na nelep način: ko namreč namerava Tona priti na vrh Rinke, Naca zruši skalo, ki plezalca onemogoči vrnitev v dolino. Tona v sili trikrat ustrelji, da opozori nase ljudi v dolini, kajti le ti bi mu lahko pomagali. Oglejmo si razplet in konec zgodbe.

»O Bog, tamle na kleči visi možiki!« so govorili drvarji, ki so delali v gozdu blizu predgorja Rinke. »Zdi se, da je streljal v sili, moramo mu pohiteti na pomoč.« In hitro so sklicali preostale hlapce, ki so bili raztreseni po gozdu. Nekaj jih je šlo na kmetije, da bi spravili na noge domačine, drugi pa so plezali tako daleč naprej, kot je le bilo mogoče tistim, ki so bili najmanj vajeni plezanja. »Bog pomagaj, gorski lovec, ki si je zašel!« so klicali in se trudili, da bi ga poklicali in razumeli njegov odgovor. Prijeten zahodni veter jim je prinašal njegova strašna sporočila. Prigovarjali so mu, naj bo pogumen, in ga opominjali, naj bo potrpežljiv, medtem ko bodo poskusili vse, da bi mu pomagali.

A sonce je tonilo vse globlje, zmračilo se je, in še preden je lahko prišla pomoč z najbližje kmetije, se je na dolino spustila tema. Ubogi planinski lovec je prebil noč, dolgo celo večnost, med upanjem in obupom na svojem grozovitem prostorčku — in le lučka v dolini, ki se je lahko bleščala samo iz oken hiše, v kateri je prebivala lepa Rožica, mu je vlivala sladko duševno tolažbo. Toda Naca se je sam pri sebi že veselil, ko so mu drvarji

ki so se v mraku vračali domov v Solčavo, povedali, da si je neki lovec zašel in da mu bodo zgodaj zjutraj odhiteli pomagat.

Komaj se je začelo daniti, že je iz Solčave krenil dolg spreved, ki ga je vodil župnik s svetim Rešnjim Telesom. Oče lepe Rožice, ki ni mogel skriti mračne slutnje, se je priključil s svojimi ljudmi. Mednje se je vmešal tudi Naca, pri drugi kmetiji se je skupina spet povečala za nekaj glav, in že ob šestih zjutraj so bili ob vzhodu Sedel, nad katerimi se proti vrhu oži Rinke. Postave planinskega lovca, ki je še sedel na svoji kleči, še ni bilo mogoče prepoznati. Zdjaj so najpogumnejši fantje stopili naprej, vzeli s seboj vrvi, lestve in vsakovrstno drugo orodje, in splezali do tiste usodne stene, zdaj so spoznali korenjaškega Tona, obenem pa so takoj videli, da bodo zastoj vsi poskusi, da bi ga rešili. Ubožec je mirno opazoval njihov trud in poslušal njihovo klicanje: »Ubogi Tona, priporoči svojo dušo Bogu! Mi te ne moremo rešiti, s krščansko vdanostjo!«

Potem ko je na kratko pomolil, jim je zaklical: »Hvala vam, bratje! Pozdravite mi ljubo Rožico in jo potolažite! Prosite župnika, da mi da odvezo, in potem vprašajte, kateri od lovec bi hotel biti tako usmiljen, da bi se povzpел čim bližje k meni in me ustrelil — tako bi mi prihranil trpljenje ob smrti od lakote ali greh zaradi samomora!«

Nato je pokleknil in molil, drugi pa so se spustili navzdol in povedali, kaj se je zgodilo. Tedaj je župnik stopil na vzpetino in povzdignil sveto Rešnje Telo, cerkovnikov zvonček pa je otoplo odmeval po globeljih.

Vsi so se odkrili in pokleknili, vsi so jokali — izgubljeni pa je na svojem skalnem okopu goreče dvignil roke k Bogu in od daleč prejel župnikov blagoslov.

Tedaj so stopili naprej tisti, ki so prenesli zadnjo željo planinskega lovca, če bi namreč kdo od lovec lahko bil toliko usmiljen, da bi z dobrotljivo kroglo skrajšal njegovo življenje. Trikrat so ponovili vprašanje — in trikrat so dobili v odgovor grobni molk. Končno je nekdo stopil iz skupine in rekel: »Zaboga, grozno je svojemu bratu vzeti življenje, vendar pa je tu še dolžnost do bližnjega. Ker sem bil od nekdanj njegov prijatelj, mu želim — čeprav mi krvavi srce — izkazati še zadnjo prijateljsko uslugo.« In na grozo vseh prisotnih je snel z rame karabinko, se povzpел, tako da je bil dovolj blizu za strel, pok v višini — krik iz stotih grl v dolini — in lovec na gamse je obležal raztreščen v razpoki.

Ustrelil pa je — Naca. Tako se je torej končalo njegovo ljubosumje, ki ga je nosil s seboj toliko časa. Rožica pa vse do konca življenja ni več našla zadovoljstva. A tudi Naca se je pokoril za svoje dejanje zaradi pekoče vesti. Šele na smrtni postelji je skesano odložil priznanje svoje krivde — in tako razjasnil dogodek, ki je bil do tedaj prebivalcem teh krajev uganka.

PRIPIS: Tako se torej konča najdaljša pripovedka J. G. Seidla iz zbirke Johanna Gabriela Seidla, njegove pripovedke in zgodbe s Štajerske (izšla je v nemščini v Gradcu leta 1881), ki se — poleg pripovedki s primesmi pravljčnosti Sveta Radegunda in Izginuli zvon —

nanaša na Zgornjo Savinjsko dolino. Ljubezensko tekmovanje je Seidl razpletel s tem, da eden od tekmecev drugemu onemogoči vrnitev z Rinke. Črno-belo slikanje (Tona je vedno dober, Naca vedno slab) je zaostрил ob koncu, ko Naca nesrečnega planinca na pol legalno ustrelji. Nacova izpoved na smrtni postelji je pisatelju potrebna, saj nam sicer ne bi mogel tako prepričljivo in natančno poročati o dogajanju, kjer sta bila prisotna le Tona in Naca. — Ne smemo biti razočarani, če se v pripovedki dejstva odmakajo od resničnosti, kajti to spada k ustvarjalčevi (tako imenovani pesniški) svobodi. Nekaj pretiravanja je hotelo narediti Savinjske Alpe večje, bolj divje in zato zanimivejše. — Seidlove pripovedke niso velika literatura, so pa dokaz, da je lahko v prvi polovici prejšnjega stoletja tudi neslovenski književni ustvarjalec pri nas našel snovi, ki so ga zanimale in jih je (romantično) obdelal, objavo so pripovedke dočakale šele po avtorjevi smrti. Veseli smo lahko tudi sorazmerno poštenega opozarjanja na slovenska krajevna in osebna imena v nemških besedilih, kar v tistem času ni bilo ravno običajno. Tudi to so razlogi, zakaj moramo Seidlove pripovedke spoznati v slovenskem jeziku.

Se najmanj je pravzaprav povedano o lovu na gamse, ki ga nakazuje naslov. Gamsu so hitrost, premetenost, močen čredni nagon in nevarnost pri lovu nanj zagotovili posebno mesto v pripovedkah, legendah in pesmih, tule pa naj bi spodbujal bralečvo pustolovsko radovednost.

Prevod in pripis Peter Weiss

Zakonca Pavla in Martin Kuhar iz Nove Štife stopata letos v šestdeseto leto skupnega življenja. Oba sta čila in še vedno primeta za kako delo. Zelimo jima obilo zdravja!

Dežurna služba Elektro Celje nadzorništvo Nazarje za mesec april 87

Od 30. 3. do 5. 4. — Tratnik Franc, Pusto polje, tel. 831—263
Od 6. 4. do 12. 4. — Jeraj Franc, Nazarje, tel. 831—910
Od 13. 4. do 19. 4. — Lever Peter, Paška vas, tel. 884—150
Od 20. 4. do 26. 4. — Marolt Marko, Mozirje, tel. 831—877
Od 27. 4. do 3. 5. — Nadvežnik Srečo, Nizka, tel. 831—706
V slučaju kakršne spremembe pokličite Elektro Celje tel. 25—841, kjer dobite potrebne informacije.

Kino v aprilu Gornji grad

4., 5. 4. Zgodba o Jacqueline Kennedy — biografski
11., 12. 4. Nostradamus — Človek, ki je videl bodočnost — igrano-dokumentarni
18., 19. 4. Nepremagljivi gladijator — zgodovinski spektakel
25., 26. 4. Dekle z regratom — ljubezenska drama

Kino Nazarje v aprilu

1. 4. Policijska patrola, ameriški film
4., 5. 4. Ne streljaj poslednjič, ameriški film
8. 4. Profesorica francoskega jezika, ameriški film
11., 12. 4. Lov na zeleni dijamant, ameriški film
15. 4. Jentil, ameriški film
18., 19. 4. Bogovi so padli na tla, Bosvana film
22. 4. Kalifornijske lutke, ameriški film
25., 26. 4. Vojna akademija, kako je zmagati, ameriški film
29. 4. Žena v plamenu, nemški film

Kino Mozirje v aprilu

2. 4. Kormoran — slovenski film — drama
4., 5. 4. Neviden morilec — ameriški film — avanturistični
7. 4. Zabava pri Larryu — ameriški film
9. 4. Zasedovanje v vesolju — ameriški film — znanst. fantastični
11., 12. 4. Boter — ameriški film — kriminalka
14. 4. Dobarovljci — domači film — komedija
16. 4. Hoja v senci — francoski film — komedija
18., 19. 4. Reka — ameriški film — vestern
21. 4. Zelig — ameriški film — drama
23. 4. Ropar iz Šantunga — Hong Kong — karate
25., 26. 4. Ognjene ulice — ameriški film — akcijski
28. 4. Horvatov izbor — domači film — drama
30. 4. Vroča Cecilija — ameriški film — erotični

Matična kronika za februar 1987

POROKE: 1. Poljanšek Ivan, star 33 let iz Tera št. 26 in Rosc Danica, stara 28 let iz Strmeča št. 31, 2. Tostovršnik Danijel, star 25 let iz Tera št. 26 in Bide Marija, stara 25 let iz Dol Suhe št. 22, 3. Zadnikar Milko, star 39 let iz Ljubljane in Rojc Vesna, stara 30 let iz Topolšiče, 4. Štorgel Jože, star 25 let iz Radmirja št. 78 in Oblak Irena, stara 22 let iz Varpolja št. 40, 5. Solar Branko, star 22 let iz Poljan št. 12 in Toplak Irena, stara 18 let iz Rečice ob Savinji št. 88, 6. Grobelnik Franc, star 21 let iz Škalskih Cirkovc in Govek Marjeta, stara 20 let iz Rečice ob Savinji št. 145, 7. Potočnik Peter, star 32 let iz Florjana pri Gornjem gradu št. 34 in Enci Zofija, stara 18 let iz Šmiklavža št. 26, 8. Zajc Janko, star 29 let iz Ljubnega ob Savinji št. 87 in Vreš Branka, stara 23 let iz Ljubnega ob Savinji št. 87, 9.

Presečnik Davorin, star 23 let iz Lenarta pri Gornjem gradu št. 34 in Suhoveršnik Vera, stara 18 let iz Lenarta pri Gornjem gradu št. 6

SMRTI: 1. Smodiš Roza, stara 77 let iz Nazarij št. 233, 2. Fekner Stanislav, star 74 let iz Nazarij št. 53, 3. Pornat Alojz, star 79 let iz Pustega polja št. 6, 4. Cajner Viktor, star 63 let iz Pustega polja št. 18, 5. Veršnik Jožef, star 57 let iz Tiroseka 48, 6. Rup Antonija, stara 86 let iz Gornjega grada št. 28, 7. Novot Karolina, stara 87 let iz Rečice ob Savinji št. 57, 8. Prisljan Janez, star 65 let iz Šentjanža št. 51, 9. Hriberšek Jožef, star 83 let iz Poljan št. 38, 10. Močnik Helena, stara 74 let iz Solčave št. 70, 11. Golob Martin, star 86 let iz Tera št. 7, 12. Špende Anton, star 93 let iz Okonine št. 27.

Nove knjige v občinski matični knjižnici Mozirje

I. LEPOSLOVJE: Katkov: Kri in orhideje, Šeligo, R.: Molčanja, Atwood: Preročišče, Drakodaidis: Otok v luninem popku, Ramuald: Škofjeloški pasijon, Kermauner, T.: Med hlapčevstvom in samobitnostjo

II. MLADINSKA LITERATURA: Prešeren, F.: Sonetni venec — slikanica, Prešeren, F.: Zmerom svojo goni slavček — slikanica, Pet bratov — slikanica, Zlata knjiga: Doktor Jojbili, Emil in detektiv, Mule in liščki, Peter Pan, Čarovnik iz Oza, Veliki križ

III. STROKOVNA LITERATURA: Pease: Govorica telesa, Accetto: Starost in staranje, Atari st. intern. Sodobna zgodovina — enciklopedija, Oetker: Skuta, Atlas svjetske povijesti, Fischer: Leninovo življenje 1., 2. del, Krivokapič: Dahuški procesi, Mannon: Freud, Stabej: Prava in stoletna prakata in njena zgodovina, Prunk: Slovenski narodni programi, Ule: Od filozofije k znanosti in nazaj

Savinjske NOVICE

„Savinjske novice“ izhajajo mesečno - Izdaja SZDL občine Mozirje - Urejuje uredniški odbor - Glavni in odgovorni urednik Aleksander Videčnik - Fotografska priprava Ciril Sem - Uredništvo in uprava: Mozirje 175, telefon: (063) 831-609 - Žiro račun pri SDK ekspozitura Mozirje, številka:

52810-637-55424 - Savinjske novice, glasilo SO Mozirje - Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do 10. v mesecu DIC, toz Grafika Novo mesto - Tisk na rotaciji Ljudske pravice v Ljubljani - Po mnenju IS SRS, Sekretariata za informacije (št. 421 1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka na promet proizvodov.